

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 239.
1938. október 23., vasárnap.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

Páris grófja megszólalt

Irta: SZ. JAKAB GÉZA

A halhatatlan romantika megszentelt nevében! Adassék tisztelet Páris grófjának, névszerint Henry Guise hercegnek, a nagynevű család állítólagosan Bourbon-orleansi leszármazottjának, az Orleans-braganzai Izabella hitvesének és parancsolójának. Aki az Ur 1938. gondterhes esztendőjében, amidőn Daladier francia miniszterelnök négy héttel a müncheni találkozó után azon törte a fejét, hogy miképpen lehetne pár hónap lefolyása alatt legalább ötezerrel szaporítani a francia légikotta hatékony bombavető légi-egységeit és ugyanilyen gondolatok foglalkoztatták a brit világbirodalom kormányának hadfelszerelési minisztériumát is — továbbá amidőn arról volt szó, hogy az északamerikai Egyesült-Államok aktíve beavatkozzanak-e, vagy sem az európai politikai egyensúlynak oly meglepően felbillent, mondhatnánk egészen megváltozott erőviszonyaiba, — amidőn kétségtelenné vált, hogy a nagyhatalmak végleg sorsára hagyják az önvérében fulladozó Spanyolországot és már azt sem bánják, ha az élelmes japáni hadvezetőség Kantonban szabadtéri előadásban mutatja be, hogyan képzelhette egykor egy Dante nevű itáliai költő a pokol borzalmas szörnyüségét. — ezekben a lidérenyomásos napokban jónak láttá, hogy egy kis kamarszínházi előadásban részesítse a francia sajtó munkatársait és váratlanul megjelenjék Franciaország földjén, egészen közel Párishoz, ahonnan mindörökké kitiltották: megjelenjék azon jólőre megfontolt céjzattal, hogy a francia népnek a monarchia visszaállítását ajánlja szíves figyelmébe, mint oly eljárást, amely egyszersmindkorra megoldja a francia kül- és belpolitikai kérdéseket, visszaállítja a köztársaság népének glóriáját a Bourbon-orleansi ház fényének reflektorai között s ha mindez megtörtént, akkor nincs többé fegyverkezési gond, külpolitikai debacé, belpolitikai krízis: a francia nép újra boldog lesz, mint volt a Bourbon-monarchia idejében. És talán Hitler is meggondolja majd, hogy gazdaságpolitikailag kiaknázni próbálja mindazt, amit diplomáciailag, sőt ténylegesen is oly meghökkenő módon szerzett a franciák örök riválisai részére...

Őszinte csodálatunk a hercegé, aki Páris grófja történelmi patinájú rangját viseli, ami egyenértékű Clio könyveiben a walesi hercegével, hár kisse ki is ment a divathól az utóbbival együtt. Az egyéni vállalkozás, mely oly nagyjelentőségű szerepet vitt alig egy századév előtt is a nyugati nagypolitikában ha országok és népek sorsfordulatairól volt szó, láthatólag nem korlátozódott csupán a chamberlaini gyors repülések területeire. Guise hercege is tartja az iramot, vállalja a versenyt és győzi a modern közlekedési eszközök löerőivel, ha úgy látja, hogy elérkezett az ő pillanata. Egy rövid és korántsem kimerítő történelmi tanulmány során azt is megállapíthattuk, hogy a herceg vállalkozása, mint Páris grófjé, ebben a nembem nem is az első azóta, hogy az orleansi-ház trónkövetelőit időnként egvire határozottabban száműzték a francia földről: bizony, fdestova a harmadik kísérletről van szó alig egy századév leforgása alatt.

Egy Forneron nevű kitűnő francia professor "Les Ducs de Guise et leur époque" című kétkötetes művében például igen részletesen, sőt egészen kimerítő mondatszerkesztéssel írja meg, hogy ama boldogult Lajos Fülöp halála, akit még Napoleon Lajos száműzött a francia trónról és aki legelőször viselte "Páris grófjának" címét huzamo-

sabb ideig, mint a "Maison Royal de France" látható feje: ennek a létszéletreméltó Lajos Fülöpnek hasonnevű fia intézett legelőször egy manifesztumot a francia néphez Angliából, amelyben kifejtette, hogy "Franciaország boldogulásának csak egy útját ismeri: ha ugyanis visszatérnek a monarchiához", amelynek visszaállítását Boulanger tábornok katonáinak és Uzés hercegnő milliőnak segítségével meg is kísérelte a nyolcvanas évek derekán, persze sikertelenül. Legidősebb fia, ugyancsak Lajos Fülöp, 1890-ben a párisi törvényszék előtt próbálkozott ősei trónjának visszaszerzésével, amidőn "VIII. Fülöp" néven bocsájtott ki egy csodálatosan azonos szövegű manifesztumot, ugyanazzal az eredménnyel, mint boldogult atyja. Az eredménytelenségek főoka természetesen nemcsak abban volt keresendő, mintha a francia nép olyanira el lett volna bűvölve az árnyék-Napoleonok, majd Carnot elnök országvezetési metódusától: hanem azért is, mert a francia arisztokrácia már akkor igen jól tudta, hogy a történelmi Guise-család eredeti ága még 1696-ban, Erzsébet orleansi her-

cegnével kihalt és ez a ma jelentkezett spanyol Bourbon-ág, az összes mellékajásaival egyetemben még az uttrechti béke idején lemondott egyszerűs mindenkorra a francia trónról (1713.) Ilyen handicappal indult Guise Henrik herceg, — Páris mai száműzött grófja az új vállalkozásnak s nem kis hősiesség kellett hozzá, hogy nekivágjon visszafordítani a repülőgéppropeller fordulatszámával járó történelmi idők kerekét.

Bizonyosra vehető, hogy Páris népének tett szett ez a romantikus epizód, mely novellatémának se volna utolsó, ha nem tartozna egy tulontul is ismert történelmi regény folytatásos fejezetei közé. Így epizód maradt csupán a Nagy Cselekményben, egy jelenet a nagy tragédiából, amely meglep, meghökken a maga érdekes, ódon levegőjével, akár a madáchi falanszter-kép Adámját az örök szerelem megjelenése a Nagy Rendszerben. Mint tudjuk, Adám bajt is okozott volna, ha Lucifer rá nem szól, amikor a cselekménybe avatkozott: "Álomkép, ne mozdulj!" — "Álomkép, ne mozdulj!" — halljuk a történelem szavát ezuttal is a mai Franciaországba oly kevésbé illő kalandnál, amint lepergett a kis párisi környéki falucskában: az epizód csupán epizód marad s a darab cselekménye egy érdekes jelenettel gazdagabban gördül tovább az ismeretlen finálé felé...

Hétfőn újra megindulnak a magyar-cseh-szlovák tárgyalások

Külön futár vitte Prágából Budapestre a legújabb cseh-szlovák ajánlatot. — Berlin kíván közvetíteni a tárgyaló felek között

Négy város jelképes megszállását kívánja előljáróban Magyarország

A magyar—csehszlovák tárgyalások újrafelvétele érdekében fontos lépés történt. A csehszlovák kormány jegyzéket juttatott el a magyar külügyminisztériumhoz, de hogy a jegyzék voltaképpen mire irányul, új tárgyalások megindítását kéri, vagy pedig csak az átadandó területekre vonatkozólag tesz javaslatot, az egész pontossággal nem állapítható meg. A budapesti lapok csak annyit közölnek, hogy kiszivárgott hírek szerint a javaslat kedvezőbb az eddigi cseh ajánlatoknál, a magyar kormánynak azonban még nem volt módjában azt részletesen áttanulmányozni és emiatt még állást sem foglalt. A világsajtó azonban ennél többet mond, bár a különböző jelentések között sok az ellentmondás. Az egyik sajtóközlés például tudni véli, hogy a csehszlovák kormánynak mostani, immár negyedik javaslata ötezerhatszáznyolcvannégy négyzetkilométernyi területet ajánl fel. Eről a terről többiben szó volt már a komáromi tárgyalások megszakadása után. Az egyik szlovák miniszter körülbelül ugyanígy szabta meg a szlovákok álláspontját. Az ezt megelőző javaslat csehszlovák részről csupán a Csallóközt volt hajlandó átadni Magyarországnak, ezer négyzetkilométernyi területtel. Az olasz lapok viszont úgy tudják, hogy Magyarország nem veszi fel addig a tárgyalások fonalát, amíg négy szlovákiai város jelképes megszállásához hozzá nem járul a cseh szlovák kormány.

A francia sajtó azt várja, hogy Magyarország és Csehszlovákia között a tárgyalások a jövő héten indulnak meg. Ilyen értelemben nyilatkozott Durcsánszki szlovák miniszter a "Daily Mail" munkatársának is. Ellentétek vannak azonban a tárgyalások színhelyének kérdésében. Egy német közvetítő javaslat Bécsset ajánlja tárgyalási helyül, míg a magyar kormány Győrt, Esztergomot, legszívesebben azonban Budapestet hozza javaslatba.

A jelek arra vallanak, hogy a hosszú stagnáció után csakugyan számítani lehet a Komáromban felbeszakadt tárgyalások folytatására, ami azonban a szlovákiai területi engedményeket illeti, ezen a téren közeli a kibontakozás reménye. A lengyel—magyar közös határ ügye azonban már sokkal súlyosabb kérdés, mert itt csak nemzetközi előkészítés után várható eredmény. Csehszlovákia természetesen határozottan ellenzi a rutén területek elszakítását, de nyilvánvaló, hogy a döntő szót e tekintetben nem a csehszlovák kormány, hanem a szomszédos hatalmak fogják kimondani.

Berlin közvetít Budapest és Prága között

Berlin. (Rador.) A Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz a magyar—csehszlovák problémával kapcsolatban a következőkben ismérteti a hivatalos álláspontot:

— Mindenütt elismérték annak szükségét, hogy általános kibékülésre és állandó békére vágyik Európa népe. Elsősorban az etnikai elvet kell minden országnak tiszteletben tartani.

Mindenki jöjjön el az AMTE-evezősök báljára nov. 5-én, Ujaradon, a Kornett terméibe

nia és ez mindenképp felett való. A gazdasági és közlekedési elvek csak másodsorban bírnak fontossággal. A magyaroknak és a szlovákoknak meg kell érteniük, hogy az új határ megállapítását német—csehszlovák minta szerint kell végrehajtani. Először is meg kell állapítani azokat a területeket, ahol kizárólag csak magyarok laknak és minden igazságtalanságot ki kell küszöbölni. A vegyes területeken az örendelkezési jog az irányadó.

— Öröndetes tény az, hogy a két ország közötti vitában egy harmadik államot kértek fel közvevitésre. Számos magyar és szlovák

államférfi tárgyalásokat folytatott Berlinben, Rómában és Varsóban a megegyezés megkönynyítése céljából. Középeurópa országainak békes együttműködésére van szükségük az összes nemzetiségek között és ennek céljából igazságos határt kell megállapítani. Valamennyi érdekelt fél azon igyekszik, hogy a magyar—szlovák határ problémáját lehetőleg sérlemek nélkül oldják meg. Németország közvetítő szerepe rövidesen olyan megoldást fog létesíteni, amely az összes nemzetiségi kérdéseket igazságosan elintézi.

Ribbentrop ajánlja Bécsset az új magyar—cseh tárgyalások székhelyéül

A Rador a magyar—szlovák tárgyalások felvételeivel kapcsolatban Prágából a következő értesülést szerezte:

Minden jel arra mutat, hogy Ribbentrop Chvalkovskynak azt ajánlotta Münchenben, hogy a magyar—csehszlovák tárgyalásokat a jövő hét első napjaiban semleges területen vegyék fel újra. Ribbentrop állítólag a tárgyalások székhelyéül Bécsset javasolta. A szlovák és rutén miniszterek elfogadták a sugalmazást és azt a magyar körök sem ellenzik. A magyar és cseh, illetve szlovák miniszterek az elmúlt napokban történt németországi utazásuk alkalmával megegyeztek abban, hogy a magyar—csehszlovák határt etnikai alapon jelölik ki, de alapul veszik a jelenlegi nyelvhatárokat és tekintettel lesznek bizonyos gazdasági szempontokra is.

Hivatalos jellegű értesülések szerint a Ribbentrop német külügyminiszter és Szláv szlovák képviselő között lefolyó tárgyalások során főként a magyar igények kerültek szóba. A német sajtó nagyon óvatosan tárgyalja ezt a problémát. Alálatosnak tartja a mielőbbi megegyezést, de rámutat arra, hogy Németország milyen örömeire szolgálhat, hogy ebben az ügyben békebíróknak kérjék fel.

A Reuter jelenti: Henderson angol követ tegnap felkereste Ribbentrop német külügyminisztert, akivel nagyfontossága tárgyalást folytatott. A német külügyminiszterrel történt találkozás után Henderson a berlini repülőterre hajtatott és azonnal repülőgépen Londonba utazott. Henderson követ két óra múlva megérkezett az angol fővárosba és azonnal Chamberlain miniszterelnököt kereste fel. Beavatott helyen Henderson soron kívüli londoni utazásának nagy fontosságot tulajdonítanak.

Határozatlan időre szóló, különleges felhatalmazást kér Imrédy Béla magyar miniszterelnök a képviselőháztól

Budapest. Imrédy magyar miniszterelnök pénteken fontos tanácskozásokat folytatott a magyar politikai élet vezetőivel. A budapesti lapok nem közölnek részleteket a megbeszélésekről, csupán annyit írnak, hogy a tanácskozások eredményét a jövő héten közlik a nyilvánossággal.

A Rador budapesti távirata szerint nem hivatalos magyar körök úgy tudják, hogy rövid időn belül összehívják a magyar képviselőházat és Imrédy határozatlan időre szóló különleges felhatalmazást kér kormányának a magyar képviselőháztól.

Négy város jelképes megszállását sürgeti Magyarország

Róma. A Corriere della Sera című olasz lap budapesti jelentés alapján úgy értesül, hogy a magyar kormány kizárólag magyar földön hajlandó folytatni a további tárgyalásokat éspedig Győrben, vagy Esztergomban, de leginkább Budapesten. A magyar kormány mindenekelőtt négy nagyobb város jelképes megszállását kívánja és biztosítékot arra, hogy a tanácskozások hat—nyolc nap alatt befejeződnek.

Új cseh ipari hadterv készül

A csehszlovák nagyiparosok szövetsége Prágában közgyűlést tartott, amelyen megállapították, hogy Csehszlovákiának Németországhoz és szomszédaihoz való kapcsolatait revízió alá kell venni. A közgyűlés statisztikai adatok alapján megállapította, hogy Csehszlovákia a szudetanémet vidék elvesztése után már nem agrárállam többé és az ipar, valamint a közgazdaság között régi egyensúly fenntartása érdekében szükségesnek mutatkozik az összes ipari vállalatok fenntartása, mert ilyen módon lehet biztosítani a lakosság élelmezését.

Budapest. A Pester Lloyd prágai értesülése szerint a cseh kormány szombaton délelőtt közölte a prágai magyar követtel, hogy a magyar—cseh kérdés megoldására vonatkozó új javaslatot még a nap folyamán átnyújtja.

Az új csehszlovák javaslat tartalmáról Berlinben a legellentétebb hírek vannak forgalomban. A Berliner Tageblatt azt írja, hogy a Budapest—Prága, illetve a Budapest—Pozsony között meginduló tárgyalásoknak már csak formai jellegük van, mert

az érdekelt felek tárgyalásain a kérdéseket már tisztázták és közölték a mérvadó külföldi fővárosokkal.

A lap prágai tudósítója szerint a szlovákok és a ruszinok összesen 9 kerületet ajánlanak fel Magyarországnak és az új demarkációs vonal Pozsony alatt, a Csallóköznél kezdődnek és onnan észak felé haladva Kassát és Beregszászt érint-

Hallgassa meg a legújabb 1939-es PHILIPS-RÁDIÓKAT!

4 lámpás super 9400 lei. 5 lámpás super 13.850 lei. 15 havi részletfizetésre is.

Kizárólagos bemutatás: **Philips-rádiószalon Rosenfeld Géza** Telefon 12-25

A jóslat beteljesedik

Irtá: ANDRÉE BIRABEAU

Nem tudnám megmondani, miért mondta el nekem Jean Le Moureau ezt a történetet, holott nem vagyok különösebben meghitt barátságban vele. Talán éppen azért, hogy megírjam. Ime:

— Két nagynéném volt, — mesélte Jean Le Moureau — Blanche néni és Héloise néni. Blanche néni apró kis hölgy volt, akit gyakran látunk, bár Roubaixben volt férjével egy nagyiparosnál. Blanche néni ugyanis nagyon elegáns hölgy volt és gyakran járt fel Párisba szabónőkhöz. Apám nagyon tisztelte a férjét. Egy olyan öt éves kisfiú, mint amilyen én voltam, sok mindent észrevesz. Észrevettem azt is, hogy Héloise néni apa nem szereti. Ha anyám este azzal fogadta: „Héloise néni ma nálam teázott”, apa megvetően szölt: „Ugy?”

— Sűrűn látogattuk meg Blanche néni Roubaix környékén, ahol szép házban laktak. Viszont sohase látogattuk meg Héloise néni, aki egy úrasnnyira fölünk az avenue Trudaine-en lakott. Egy szép nap anyám mégis így szölt hozzám: „Készülj, fiam, megyünk, meglátogatjuk Héloise néni.” Később, évek múlva tudtam csak meg, mi történt. Blanche néni férje tönkrement és sajnos, apámnak is igen rossz üzleti tanácsokat adott, úgyhogy a veszteséget apám is nagyon megérezte. Viszont úgy hírlett, hogy Héloise néni igen tekintélyes mennyiségű megtakarított pénz felett rendelkezik. Ó, apám nem magára, hanem rám gondolt,

— Ezentúl tehát minden csütörtökön Héloise nénihez mentem ebédre. Kitűnő ebédek voltak, igazi öt éves kisfiúnak valók, amelyekben a tészta foglalta el a főhelyet. És ami legnagyobb büszkeségemre szolgált: Héloise néni kávékat adott nekem, mint egy fölött férfinak. Többnyire alig végeztünk a kávéval, máris csengették és ilyenkor Héloise

néni felsóhajtott: „Csak játsszál, fiam, mingyárt jövök. Nem hagynak élni ezek a szerencsétlenek!” Ezzel elvonult dolgozószobájába. Hogy mi volt Héloise néni foglalkozása? Megmondom: jósnő volt! A square Anversen egy játszópajtásom leplezte le előttem a titkot. Egy nap így szölt hozzám: „Igaz, hogy a te nagynénéd jóslással foglalkozik?” Elképedve álltam, nem tudva, büszke legyek-e rá vagy szégyenkezzem. Azután hirtelen eszembe jutott apám megvetése, ettől kezdve félénk csodálattal szemléltem nagynéném kis gömbölyű alakját.

— Egy nap azután így szöltam Héloise nénihez: „Néni, kérem, ha egyszer jósolni tud, akkor miért nem jósol nekem is?” „Hát tudod?” — mondta erre rosszalóan, azután elgondolkozva hozzátette: „Nem. Neked nem jósolok.” Sokszor kérdeztem magamban, vajjon hisz-e ő maga a jóslásban, vagy csak egyszerűen jó pénzkereseti forrásnak tekinti az emberek hiszékenységének kihasználását. Nem tudom ma se. De ettől kezdve, ha csengették, Héloise néni nem vonult vissza, hanem ott előttem bonyolította le üzleteit. Így déltájban érdektelen emberek jöttek hozzá. Kispolgárok, főleg asszonyok, cselédányok.

— Egyszer egy kis cselédány állított be hozzánk. Héloise néni rosszkedvű volt, mert fájt a lába, — hamar végzett a lánnyal. Feketekávécsészém fenekéről a csészealjba töltötte a maradékot és néhány pillanatnyi vizsgálódás után kész volt: „Nagy bajba kerül egy barna férfival összefüggésben, óvakodjék egy magas szöke fiatalém.

bertől és erőszakos halállal fog meghalni.” A szegény lány falféher lett és alig volt annyi ereje, hogy átadja a néninek a husz frankot. Én pedig megkövülve bámultam Héloise néni.

— Képzeld csak el, mi mehetett végbe a fejemben. Ugy néztem erre a kis cselédányra, mintha már halott is volna. És mindez az én kávéim segítségével. Felelősséget éreztem a lány sorsában és kétségbeesve ismételttem magamban: „Az én kávéim miatt... az én kávéim miatt!” Istenem. Mikor következő csütörtökön Héloise néni ebédelttem, úgy éreztem, mintha a halált izlelném meg a kávéval. S utána olyan izgalomba jöttem, hogy rosszul lettem. A néni azt hitte, tulsok edességet ettem. Éjjelente rémképek gyötörték, szörnyű lelki-furdalást éreztem és nem tudtam, hogyan menekülhetnék a felelősség elől.

— A gyermekek korántsem annyira feledékenyek, semmint egyesek hiszik. S mikor az uccán találkoztam a cselédányval (ott lakott ugyanis a közelben), mindig elszorult a szívem. Egyszer egy barna férfival ment. Nem fogadta meg hát a néni tanácsát. Másodizben egy szöke emberrel láttam. És harmadizben éppen a boulevardon ment át, karján kosárral. Ekkor észrevettem, hogy egy autó robog feléje. „Erőszakos halál!” — jutott eszembe és felsikoltottam. A leány meghallotta sikolyomat, hirtelen megállt és visszafordult és az autó már keresztül is ment rajta. Tudom jól, ha nem sikoltottam volna fel... és Héloise néni valószínűleg csalo volt... de azóta nem ittam feketekávé.

CORSO: 11.30 és 8 mérs. helyárak, 5, 7.15 és 9.15. Futott te:am! Telefon: 20-65

EJJELI MENEDÉKHELY

MAXIM GORKI híres regénye, a legjobb francia színészekkel:

Jean Gabin, Louis Jouvet, Suzy Prim, Junie Astor és Vladimir Sokoloff

ve halad tovább. A Berliner Tageblatt szerint az új határrendezés következtében jelentős német népcsoportok kerülnének át a régi Csehszlovákiából Magyarországra, mert

a három nagy városban, amely szintén átcsatolandó volna, mintegy 90.000 német él.

Az Új Nemzedék megállapítja, hogy az új csehszlovák javaslat még nem érkezett meg, hanem az történt, hogy bizonyos informatív jellegű előterjesztés és kérdés formájába öltöztetett tapogatózások kerültek közvetítő úton Budapestre, azzal a céllal, hogy

Prága megtudja vajon milyen fogadtatásra talál magyar részről az újabb javaslat.

A magyar kormány, a japok értesülése szerint, erről az informatív jellegű előterjesztésről megállapította, hogy tartalma, bár némileg a javulás jeleit mutatja, mégis igen távol áll attól, hogy a magyar—cseh tárgyalások megindulásának konkrét alapja lehessen.

Hétfőn kezdik újra a magyar—szlovák tárgyalásokat?

Prágából jelentik: A „Szlovák” című lap, amely a szlovák néppárt hivatalos újságja, úgy értesül, hogy a magyar—szlovák tárgyalások újrafelvétele október 24-én következik be.

Jugoszlávia nem tekinti érdekeltnek magát a magyar—cseh kérdésben

Belgrád. A budapesti jugoszláv követ és Lubienzky gróf, lengyel megbízott között lefolyt tárgyalás után, pénteken a jugoszláv követ jelentést tett Sztójadinovičs miniszter elnöknek a lengyel álláspontról. Belgrádban úgy tudják, hogy Jugoszlávia arra az álláspontra helyezkedik, hogy a magyar—cseh kérdésben nem tekinti magát érdekelt félnek.

Benes elindult Csikágó felé

London. Benes Eduard dr. a csehszlovák köztársaság volt elnöke, aki ma repülőgépen ideérkezett, tulajdonképpen utban van az Egyesült-Államok felé, miután mint ismeretes, a csikágói egyetem meghívta felolvasások megtartására. A Press Association információja szerint a londoni cseh követség, amelynek az elhunyt Massaryk elnök fia, Jan Massaryk a vezetője — előzőleg nem is tudott Benes érkezéséről, mert Benes menekült-utlevéllel érkezett a croydoni repülőtérré és onnan nyomban egy vidéki városba távozott, hogy ott várja meg az őt Amerikába vivő óceánjáró indulását. Az Evening Standard ugyancsak hosszabb cikkben számol be ma este megjelent számában Benes tragikus sorsáról, aki valósággal menekültként hagyta el országát és hozzáfűzi a lap cikke a véletlenek összejátzását: október 28-án innenelték volna a csehszlovák köztársaság 20 esztendő fennállásának jubileumát s az erre vonatkozó, Benes akkori elnök által sajátkezűleg aláírt meghívó a többi európai államokhoz Prágából küldött meghívóhoz hasonlóan az angol külügyminiszteriumban van, ugyanakkor, amikor a köztársaság száműzött elnöke ismeretlen útszállásúként érkezett meg Angliába.

A pozsonyi rádió Benes dr. volt csehszlovák köztársasági elnök londoni utjával kapcsolatosan hangsúlyozta, hogy a volt köztársasági elnök „önkéntes száműzésbe” ment.

November második felében ül össze az új német birodalmi gyűlés

Berlin. November második felében ül össze az új birodalmi gyűlés, amelyen a legnagyobbodott Németország valamennyi tartományának képviselői, tehát a szudetanémetek képviselői is résztvesznek. Hivatalos körökből származó híradás szerint a szudetaiföldön november közepén fogják megtartani a választásokat.

A teljes gyermekápoláshoz szükséges továbbá: NIVEA-gyermekpuder és NIVEA-gyermek-krém

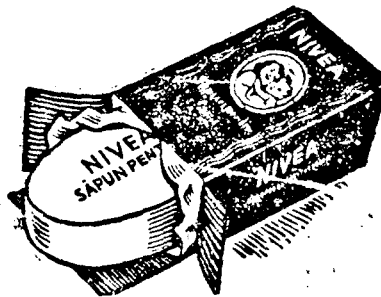
Egy egészséges bőr...

gyermekének legnagyobb fontossággal bír. Használjon tehát

NIVEA-GYERMEKSZAPPANT

amely a bőrt tisztítja, anélkül hogy megtamadná. „Eucerin” tartalma erősíti a bőrszöveteket.

Ara
Lei 20.-

BERNÁDY GYÖRGY

1864—1938.

Marosvásárhelyről jelentik: Bernády György dr., az Erdélyszerte ismert magyarpárti politikus, szombaton délután 2 órakor Marosvásárhelyen elhunyt. Bernády György dr. 1864 április 10-én Bethlen községben született és tanulmányainak elvégzése után gyógyszerészként működött. Már fiatalon bekapcsolódott a közéleti tevékenységbe és függetlenségi programmal országgyűlési képviselővé választották. Később Marosvásárhely rendőrkapitányává nevezték ki, 1902-ben pedig 38 éves korában Marosvásárhely polgármesterévé választották. A román impérium óta két ízben volt Marosvásárhely polgármestere, egy ízben pedig magyarpárti képviselő. Egy alkalommal a Magyar Párt országos elnöki tiszttségére is jelölték, mivel azonban a jelölés nem volt egyhangú, Bernády György dr. visszalepett és mint a magyar párt egyszerű közkatonája fejtett ki érté-

kes tevékenységet. Bernády György dr.-t méltán lehet Marosvásárhely építőjének és fellendítőjének nevezni, mert az ő közigazgatási vezetése alatt építették a marosvásárhelyi kulturpalotát, valamint számos más közintézményt.

A 74 éves Bernády György dr. korához képest igen jó erőnek örvendett és csak néhány nap óta gyengült le. Vesebaja és érlemeszesedése hatalmasodott el rajta és szombaton délelőtt rosszul lett, politikai és társadalmi barátait maga köré gyűjtötte, akiktől megható búcsút vett. Elkészítette végrendeletét is, amelyben arra kérte hozzátartozóit, hogy a legegyszerűbben, koszorúk és beszédek mellőzéseivel temessék el. Délután 2 órakor állt be a halál, amelyet sziv-trombózis okozott. Bernády György dr.-t a református kollégium dísztermében ravatalozták fel és temetésére hétfőn délután 5 órakor kerül sor.

**Vehet
már
rádiót**

mert megérkeztek az 1939-es típusú rádiók!
**HORNYPHON, MINERVA,
SIERA, STANDARD stb.**
világmarkák gyári lerakata. Olcsó árak!

**V E R E S
L Á S Z L Ó**
oégnél, Blv. Reg. Ford. 47.
Telefon: 27—56 szám.

25 évi börtönre ítélték a gyermekgyilkos reszketős-szektabeli aradmegyei anyát

Corpas Gligore 15 évi börtönbüntetést kapott a temesvári büntető-tábla bíróságon

Temesvárról jelentik: A temesvári büntető tábla szombaton hirdette ki ítéletét az aradmegyei Corpas Gligor és Curta Mária bünygyében, akik ez év februárjában Ionel nevű 8 éves gyermekü-

ket horzsolmas körülmények között meggyilkolták. A büntető tábla a reszketős-szektabeli Curta Máriát 25 évi, Corpas Gligort pedig 15 évi börtönre ítélte.

Új tisztikart választ november 6-án az aradi ügyvédi kamara

Dr. Moldovan Silvius végleg visszavonul a dékáni széktől

Az aradi ügyvédi kamara a jövő hónapban, november 6-án tartja közgyűlését. A közgyűlés iránt az aradi jogász-társadalomban általános érdeklődés nyilvánul meg annál is inkább, mert a kamara tisztikarát is ekkor választják újból. Mint hírlik, az eddigi dékán,

dr. Moldovan Silvius végleg visszavonul és nem is hajlandó semmiféle tisztséget vállalni. A megüresedő dékáni tisztségre, amikor köz-tudomásúvá vált, hogy a tiszteletben álló Moldovan Silvius dr. visszavonul, úgy Aradon, mint a vidéken különböző kombinációk merültek föl. Számos ismert és kiváló aradi ügyvédet szeretnének híveik a dékáni tisztségben látni és ezért előreláthatólag nagy választási küzdelem után töltik be a tisztséget. A felmerült nevek közül

dr. id. Ispravnic Sever, dr. Sárbu Gheorghe, dr. Micloși Emil, dr. Cotioiu Romulus, dr. Boțioc

Alexa, dr. Luțai Cornel, dr. Veliciu Emil aradi és dr. Crișan Aurel ujaradi ügyvédek számít-hatnak arra,

hogy jelölik a választáson. Egyelőre mindegyik fentemlített ügyvédnek meg vannak a maguk híveik, akik egészen a november 6-i közgyűlés napjáig megbeszéléseket folytatnak jelöltjük megválasztása érdekében.

URANIA Ma d. e. 11.30 és d. u. 8-kor mérs. helyarákkal 5, 7.15 és 9.15 órákor.

Otcsó helyarákkal a legnagyobb sláger

Robin Hood

kalandjai.

Errol Flynn és Olivia De Havilland főszereplőkkel

MONTEVIDEO, BANDSENG, SYDNEY, BOUND-BROOK
és a többi legtávolabbi

TENGERENTULI ÁLLOMÁST

a legrosszabb vételi viszonyok mellett is

TÖKÉLETESEN HOZZA

KÖRTING RÁDIÓ

A PÁRISI VILÁGKIÁLLÍTÁS ELSŐ 2 NAGYDIJÁVAL KITÜNTETETT

VILÁGMÁRKA

Aradi lerakat: **Gárdonyi Miklós Rádiószalon**
Arad, Bulevardul Regina Maria 26.

Iamandi igazságügyminiszter az új ügyvédtörvény-tervezetről

A közelmúlt napokban megemlékeztünk arról, hogy az ügyvédszövetség tervezetét készített elő a jelenlegi ügyvédtörvény módosításáról és ennek során számos új tervet kíván bevezetni. A temesvári ügyvédi kamara prodékánja, Brudariu Adrian legutóbb Bucarestben járt és kihallgatáson jelent meg Iamandi Victor igazságügyminiszternél, aki többek között véleményt mondott az új ügyvédtörvény-tervezettel kapcsolatban is. A miniszter a következőket jelentette ki:

— Részemről nincs semmi indítványom az ügyvédtörvény módosítására. Tegyen az ügyvédszövetség javaslatot, részemről mindent megteszek, hogy a kamarák megőrizzék önrendelkezési jogukat, melyhez egyébként soha hozzá nem nyultam és ahhoz hozzányulni nem is áll szándékomban.

Viszont nem hallgathatom el afölötti elégedetlenségemet, hogy Moldovában az ügyvédi kamarák kebeléből néhány oly zsidó ügyvédet töröltek, akik a fronton harcoltak és akikkel szemben más megértéssel kell lennünk.

Még a hitlerista Németországban sem mentek oly messze, hogy volt harcosokat töröljenek a kamarákból.

— Ami a törvényegységesítést illeti, ennek már régen meg kellett volna történnie. Az

zal vádoltak meg, hogy egyszerűen ki akarjuk terjeszteni az Ó-királyságbeli törvények hatályát Erdélyre is, holott ez nem így van. Ellenben tény az, hogy Erdélyben néhány olyan magyar törvény van még ma is életben, melyek Magyarországon sem érvényesek többé. Igyekezni fogok, hogy igazságügyminiszterségem alatt összhangba hozzam és egységesítsem a törvényeket az ország területén.

— A közjegyzői kérdést is rendezni kell, de míg Önök szerint teljesen el kell törölni, hogy az ügyvédek ezáltal több munkához juszanak, mások szerint ott is be kell vezetni, ahol ez még nincsen.

Önökön a sor, hogy meggyőzzék a közjegyzői intézmény barátait az ellenkezőről. A többi még soron levő kérdésben ugyancsak várjuk az Ügyvédszövetség indítványait.

SPECIALIS BABY
Gyermekruha, kabát, barisnva, keztű, ridikül, gyermekkosci, siruhák

BRENNER

kötöttáruházában, színházal szemben.

A bánügyi Magyar Ház lezárt helyiségeinek szabaddá tételét kérte két küldöttség

Marta Alexandru dr. királyi helytartó az illetékes minisztérium elé terjeszti a kérést

Temesvárról jelentik: A Magyar Ház részvénytársaság vezetősége — Kakuk János dr. elnök, Uhlyárik Béla dr. ügyvezető elnök, Kun Ferenc dr. és Szappanos Gyula igazgatósági tagok — tegnap délelőtt kihallgatáson jelent meg Marta Alexandru dr. királyi helytartónál. Kakuk János dr. üdvözölte a királyi helytartót kinevezése alkalmából és ismerte igazságszeretét s méltányos érzületét, a küldöttség kérelmét jóindulatába ajánlotta. Kun Ferenc dr. előadta azután az emlékiratban is lefektetett kérelmet. Kérte, hogy a Magyar Ház ama he-

lyiségeit, amelyeket 1938. április 4-én a hatóság lezárt, és lepecsételt

tegyék ismét szabaddá és bocsássák a Magyar Ház részvénytársaság rendelkezésére.

Lezárták akkor a Magyar Dalárda helyiségeit is, valamint az emeleten levő nagytermet, ahol pedig mindenkor csakis hatósági engedéllyel rendeztek kizárólag kulturális előadásokat. A Magyar Ház részvénytársaság kereskedelmi leg bejegyzett cég, altruisztikus alapon működik és a helyiségek bezárása nagy kárt jelent a részvénytársaságnak, mert nem kap bért, holott magas adókat kell fizetnie. A küldöttség kérte azt is, hogy a felszabaduló helyiségeket ismét bérbeadhassa.

Marta Alexandru dr. királyi helytartó figyelemmel hallgatta a küldöttség kérelmét. Azt a véleményét fejezte ki, hogy ennek a kívánságnak elintézése talán nem is az ő hatáskörébe tartozik, mindazonáltal megígérte, hogy az ügyet a legteljesebb jóindulattal tanulmányozni fogja és azután jelentést tesz az illetékes miniszteriumnak,

esvben javasolni fogja a kérelem teljesítését.

A Magyar Nőegylet küldöttségét dr. Kakuk Jánosné ügyvezető elnök vezette és tagjai voltak dr. Kun Ferencné és Szappanos Gyuláné alelnökök, továbbá Oberst Zoltán dr. ügyész. A nőegylet kérvényét Oberst Zoltán dr. nyújtotta át, aki előadta, hogy a Magyar Nőegylet helyiségeinek lepecsételése folytán akadályozott a működésben és kénytelen volt ideiglenesen más helyiséget bérelni.

A Magyar Nőegylet mindig csak a szegényeket segítette és a sorsüldözötteket támogatta.

Marta Alexandru dr. királyi helytartó a Magyar Nőegyletet a legnagyobb jóakaratáról biztosította. Megígérte, hogy a kérvényt hasonlóan kezeli, mint a Magyar Ház részvénytársaságét és illetékes helyen az egyesület helyiségeinek szabaddá tételét fogja ajánlani.

Aki az újságírók nyugdíj-alapjából lopott

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a fővárosi betegsegélyző pénztár központi igazgatóságánál működik az újságírók nyugdíjintézményének pénztára is, ahová a bucarestii lapok munkatársai fizetik be illetményüket nyugdíjalapjuk javára. A bucarestii betegsegélyző pénztár egyik tisztviselője, névszerint Petre Georgescu, aki a letéteket kezeli, mintegy 300 ezer lejes tétellel nem tudott elszámolni, és ezért megszökött.

A hűtlen tisztviselő kézrekerítésére nyomozás indult, míg a hivatali rovincsolást Jean Niculescu felügyelő vezeti, hogy megállapítsák a hiány pontos összejét.

Göring nyolcéves terve:

Középeurópa, Balkán és Ázsia gazdasági kiaknázása

Párisból jelenti a Rador: A L'Oeuvre című lap értesítése szerint, Göring marsall elkészítette Németország nyolcéves gazdasági terveit. A tervekben Közép-Európa, a Balkán és Ázsia egyes részeinek gazdasági kiaknázásáról készítettek el pontos terveket. Ugyanezek a tervek ölelik fel a Rajna—Majna—Duna csatorna kiépítését, mely 3000 kilométer hosszú lesz és három év alatt el kell készülnie.

Ugyanez a lap közli a szenzációs hírt is — amelyet eddig úgy a német, mint a cseh kormányok cáfoltak — hogy még e hónapban megkötik a cseh—német vámunióról szóló szerződést.

A L'Oeuvre jelentését egyébként Berlinben cáfolják.

Dandea felmentették a Nemzeti Bank marosvásárhelyi fiókjának jogtanácsosi tisztségétől

Marosvásárhelyről jelenik: Ismeretes, hogy Dandea Emil dr., marosvásárhelyi ügyvéd, volt alpolgármester és városi időközi bizottsági tag ellen bünvádi eljárás van folyamatban és Dandea dr. ügye rövidesen tárgyalásra kerül. Dandea Emil a Nemzeti Bank marosvásárhelyi fiókjánál jogtanácsosi tisztséget töltött be és itt mindezeideig folytatta működését. Pénteken a Nemzeti Bank marosvásárhelyi fiókjára áratot kapott az intézet bucarestii központjából, amelyben közlik, hogy Dandea dr. — tekintettel az ellene folyamatban levő bünvádi eljárásra, — felmentik jogtanácsosi tisztségétől. Értesülésünk szerint közelebről a marosmegyei ügyvédi kamara is foglalkozni fog Dandea Emil dr. ügyével.

A színház vasárnapja:

3 órákor: „Bors István”
6 órákor: „Mezei pacsirta”
9 órákor: „Mezei pacsirta”

Idejében gondoskodik szórakozásáról!

Őszi ruhákat, kabátokat test, tisztít

Alexandru KNAPP Sándor
modernül berendezett vállalata

Str. Bratranu 2—4. szám. Minorita-palota.
Ep. Radu 10.

Pénzért árulta a „kinevezéseket” egy szélhámos banda

București. A bucurești IV. számú vizsgálóbírói kabinet vizsgálóbírója, Emil Odagescu, egy a pénzügyminisztériumban működő titkos szervezetnek jött nyomára, amelynek az volt a feladata, hogy a pénzügyminisztérium hatáskörbe eső állásokra való kinevezéseket pénzért árusítsa. A szervezet egyébként minden rendű és rangú kijárással is foglalkozott. A vizsgálóbíró kiszállott a Royal Palace-szállóba, ahol a szervezet főnöke, egy állítólagos ügyvéd lakott. A helyszíni szemle alkalmával Odagescu vizsgálóbíró valóban igen értékes és a vizsgálat szempontjából fontos anyagot talált. A szervezet főnökét és több tagját a helyszínen letartóztatták. Az ügyben igen sok általánosan ismert személyiség játszott szerepet és így a vizsgálat további fejleménye elé széles körökben nagy érdeklődéssel tekintenek.

VIM

MINDENT TISZTÍT

átlagosan és
kíméletesen

aluminiumot is

Magántőke bevonásával:

1. Megvalósítják a zálogházat és a vásárcsarnokot
2. Ujjáépítik a strandot és a vágóhidat
3. Hasznosítják a gázzolgáltatást

Bejan Romulus dr. polgármesterhelyettes nyilatkozata a város új terveiről, amelyek már december elsején megvalósulnak. — Hétfőn életbelépnek az új városi intézkedések

Városi kezelésbe kerül Aradon a temetkezési szolgálat

A városi ügyviteli átszervezése döntő jelentőségű fejleményhez érkezett. Bejan Romulus dr. helyettes polgármester érdekes tervet készített a vágóhid, a strand, a gázzolgáltatás és a létesítendő vásárcsarnok, illetve zálogház koncesszionálásáról. Az érdekes tervről, amely a megvalósulás küszöbén áll, a következőket mondotta a helyettes polgármester a sajtó munkatársainak:

— A különböző újítások, amelyeknek megvalósítását napirendre hoztuk, oly hatalmas összegű befektetéseket igényelnek, amire a város nem vállalkozhatik. A vágóhid átépítésére még annak idején terv-pályázatot írt ki a városvezetőség és az elfogadott tervek szerint ennél a modernizálásnál 65 millió lei töké szükséges. Ugyancsak

többmillió leire lenne szükség ahhoz is, hogy az aradi strandfürdőt arra a színvonalra emeljük, amelyet a város közönsége elvárhat és amelyre üzletpolitikai szempontból is szükség lenne.

Sokmillió leit igényel az újonnan létesítendő vásárcsarnok felépítése is, márpedig ezeket a terveket feltétlenül megvalósítani kívánjuk. A gázzolgáltatás joga — ami egyéb, jelentős jövedelmi forrást jelentő jogok biztosítását is jelenti — szintén megérdemelné, hogy behatóbban foglalkozzunk kihasználásával, ami a mai viszonyok és körülmények között a város számára lehetetlenség. Mivel pedig

egy közel kilencvenezer lakosú város számára feltétlenül szükséges egy zálogház, ezt az intézményt is megvalósítjuk,

ha nem is saját vállalkozásban, de oly módon, hogy a zálogházban társként feltétlenül részt veszünk.

Ezek az elgondolások szolgáltak kiindulópontul ama elgondolásnál, hogy mindezeket az üzemekeket koncesszió formájában, magántőke bevonásával gyümölcsöztetjük a város javára. A koncesszió az eddig már meg volt vállalkozások eredményesebb, jobb kihasználását, az új vállalkozásoknál pedig több mozgékonyt és a gyakorlati szemlélettel előbb érvényesítését jelenti.

— A strand átépítésére vonatkozó részletes tervek még nem készültek el, de az említett elvek képezik majd a kiírandó pályázat alapfeltételeit. Pompásan kiépített strandot akarunk teremteni és célunk elsősorban az, hogy a Maros jobbpartjáról teljesen a balpartra helyezzük át a fürdőtelepet, ami több szempontból előnyös. A jobbpartnak azt a részét, amelyen eddig a fürdőtelep volt, parkiroznánk és ilyen módon adnánk át a

közhasználatnak. Megjegyzendő, hogy a strandnak megfelelő vezetés mellett, időnyenként legalább egymillió lei tiszta hasznót kell hoznia.

Ez a számadat mindenestre mérhető lehet arra nézve, hogy az új koncessziók milyen jövedelmet eredményezhetnek majd a város pénztárána. A zálogház megvalósításánál a temesvári példát vesszük mintaképpen, azonban eltekintünk a kizárólagos városi kezeléstől, mert ez nem látszik a legszerencsésebb megoldásnak. Minden esetre a létesítendő koncesszió gyakorlásánál felügyelettel kívánunk élni, megfelelő formában.

— A pályázati és bérleti feltételeket most dolgozzuk ki, a fenti irányelvek alapján. A feltételekkel kapcsolatos műszaki tervek kidolgozásának a munkáját Tripa Mihai gépüzemigazgató irányítja és maga is tevékeny részt vesz azoknak elkészítésében. Ez az ügy egyébként a legrövidebb időn

belül elhatározó jelleget nyer és a koncessziók december elsején már a megvalósulás stádiumába kerülnek.

— Ugyancsak ezzel a megvalósítással áll összefüggésben az az elhatározás is, hogy Aradon megvalósítjuk a városi temetkezési vállalatot, amely a szomszédos Temesváron már hosszabb ideje kitűnően bevált.

Meggyőződésünk, hogy ez a rendszer a város közönsége szempontjából is előnyösebb az ediginél, nem beszélve arról, hogy az új vállalkozás tetemes jövedelmet juttat a polgárság közönségének. A temetkezési vállalkozás létesítésénél is figyelembe vesszük a temesvári városi temetkezési szolgálat működési feltételeit, szabályzatát és általában értékesítjük azokat a tapasztalatokat, amelyeket a szomszédváros vezetősége ezen a téren leszűrhetett. Hangsúlyozni kívánom, hogy a közigazgatási törvény határozott formában intézkedik többek között a temetkezési monopólium lehetőségéről, úgy hogy a megvalósítás semmiféle akadályba nem ütközhetik.

A zsidó Szentegylet működését ez az újítás nem érinti, ez a jótékonyági intézmény zavartalanul tovább működhetik.

Nyilatkozata végén különben megemlítette a polgármesterhelyettes azt is, hogy az új közigazgatási törvény értelmében megtörtént a városi intézkedések rendezése és az új intézkedésekről szóló városi előterjesztést a királyi helytartóság már jóvá is hagyta.

Az új intézkedések hétfőn már életbe is lépnek és az erre vonatkozó intézkedéseket a városvezetőség nyomtatvány formájában, meghatározott áron, kereskedelmi forgalomba hozza.

EZUTON TUDATOM A T. VÁSÁRLÓ KÖZÖNSÉGGEL, HOGY KÖZISMERTEN HATALMAS ŐSZI, TÉLI KABÁT, RUHA ÉS COSTÜMSZÖVET KÜLÖNLEGESSÉGEK, MINT EDDIG IS, A LEGOLCSÓBBÁRAKBAN SZEREZHETŐK BE:

WEISZ SÁNDOR DIVATÁRUHÁZ ARAD,
STR. BRATIANU No. 2. — SICRA KÖNYVECSKÉVEL KÉSZPÉNZ ARBAN!

Megérkezett gyalog Aradról Temesvárra a nyugdíj-nélküli tiz nyugdíjas

A küldöttség kérelmét Marta Alexandru dr. királyi helytartó méltányosnak találta

Temesvárról jelentik: Tiz nyugdíjas gyalog jött szombaton Aradról Temesvárra, hogy itt Marta Alexandru dr. királyi helytartó előtt előadja panaszát. A tiz nyugdíjas szerencsétlen sorsáról már megemlékeztünk. Valamennyien Arad város gépüzemének voltak alkalmazottai, ahol tizenegy és harmincegy év között teljesítettek szolgálatot és valamennyien fizettek nyugdíjárulékot. Szolgálati alkalmatlanságukat közben megszüntették, azonban az országos nyugdíjpénztár nem folyósította járandóságukat, mert annak idején a városi gépüzem elkésztette be őket.

Arad városa úgy akart rajtuk segíteni, hogy a majdan megítélendő nyugdíjukra előlegét folyósított nekik, azonban most már ezt is beszüntették és a tiz volt városi alkalmazott a legnagyobb nélkülözések között él.

A tiz sorsüldözött ember csütörtökön délután indult el gyalog Aradról. Nehány pihenőtől eltekintve

egész éjszaka gyalogoltak

és az Arad és Temesvár közti ötvenkét kilométert

péntek reggelre megtették. Amíg a kilenc gyalogtő, nyugdíj-nélküli nyugdíjas a királyi helytartóság kapualjában várakozott, addig vezetőjük, Gábor Péter kihallgatáson jelent meg Marta Alexandru dr. helytartónál. Adatta a kérésüket tartalmazó emlékiratot és a királyi helytartó jóindulatu pártfogását és közbenjárását kérte. A királyi helytartó válaszában kijelentette, hogy

a kérelmet teljesen méltányosnak tartja és éppen erre való tekintettel azt a legmelegebb pártfogással illetékes helyre terjeszti föl.

CENTRAL: 11.30 órakor maliné.
3, 5, 7.15 és 9.30 órakor.

A Sanghaj-i európai negyed — koncessziós terület — szomszédosságában dúló harcot tárja elénk

Dolores del Rio és George Sanders
izgalmas, akciófilmje:

A veszélyes zóna

Győződjék meg! Legolcsóbb férliruha, fluruha, bőrkabát, télikabát különlegességek

MUZSAY JÓZSEF cégne! Arad,
a színhazzal szembe

A rajzos trükk-filmek világhódító útja

Walt Disney neve a Greta Garbo és Garry Cooper nevével vetélkedik hírnév és dicsőség dolgában

London. Newyorkból érkezett jelentés szerint egy ottani filmkölcsonzóvállalat szép összeget helyez kilátásba annak, aki elő tudna keríteni egy 1920-ban készült rajzos trükkfilmet. A kis film -- alig pár száz méter hosszú -- címe "Piroska és a Farkas", állítólag csak egy-két kisebb amerikai moziban került nyilvánosságra.

Azóta nyomaveszett.

E meglepő újsághíradás mögött az az érdekes körülmény rejlik, hogy a mozik közönsége mostanában egyre jobban érdeklődik a film hőskora után. Azok a meglehetősen primitív filmcsekék, amelyeknek a háborúelőtti évek közönsége tapsolt, ma ismét "ujdonságok", mert kuriózumok. Egy londoni mozi pár hónappal ezelőtt felelevenítette "A Sejk" című filmet, amely a huszas évek elején készült Rudolph Valentino főszereplésével s a film óriási sikert aratott: a közönség alig győzte az oldalát fogni a nevetéstől, pedig valaha a könnyekig meghatotta a nézőket.

A keresett "Piroska és a Farkas"-nak viszont történelmi becsétől eltekintve az a másik nagy érdekessége, hogy ezt a kis filmet egy akkoriban teljesen ismeretlen, tizenkilencéves fiú készítette, akinek a neve Walt Disney volt.

Disney nevére ma ugyyszólván az egész világ isméri. Greta Garbo-val és Garry Cooper-rel vetélkedik dicsőség és hírnév dolgában. Sőt, Disney rajzfilmjeit az a máskülönbben finnyás szellemi elit is szereti, amely annyi briliáns megjegyzést ereszt el időnkint a nagy filmsztárok személyével kapcsolatban.

Disney, aki ma világhírétől eltekintve igen jómodu ember, maga is szívesen venné, ha a keresett filmcseke előkerülne, de ő sem tudja hova lett. A film 1920-ban egy Kansas Citybeli garázsban készült, ahol az akkor alig husz éves Disney éjjelenként kísérleteket folytatott. Ebben az időben már hivatásszerűen foglalkozott kis rajzfilmek készítésével, de ezek a filmek egytől-egyig reklámcélokra szolgáltak: rágógumit, cigarettát, borotvát, pengét hirdettek.

Ennek az éjszakai munkálkodásnak "Piroska és a Farkas" volt az első eredménye. Disney annyira meg volt elégedve a kis filmmel, hogy ott hagyta a hirdetőcéget és Hollywoodba ment szerencsét próbálni. A nagy filmembereknek azonban nem kellett Disney. A rajzfilm 1920-ban már nem volt új dolog Amerikában. Már akkor is "cartoon"-oknak hívták őket (eredetileg a hírlapkarikatúra angol neve) és a filmszínházak két célra használták őket. Ha jók voltak, akkor arra, hogy kitöltse az időt két "nagy" film között. Ha pedig rosszak, akkor arra, hogy kikergessék a közönséget az azt a részét, amely Amerikában igen gyakran hajlandó délutántól késő éjszakáig a moziban maradni s a programot akár háromszor is végignézni.

Disney karrierjének első állomása nem is Hollywoodból indult el, hanem Newyorkból, ahova egy második rajzfilmjét küldte el s ahol egy Winkler nevű filmkölcsonzó megbízta "cartoon"-ok készítésével. A következő hat év alatt Disney nem kevesebb, mint hatvan kis "cartoon"-t készített, amelyeknek főszereplője "Alice" volt, az ismert angol

gyermekmese hőse. Az első filmeket rendszerint maga rajzolta, később aztán munkatársakat szerzőtetett, akik utasításai alapján rajzolták meg az egyes filmkockákat s ezzel egyidejűleg Disney kialakította a rajzfilmkészítés mai technikáját, amely majdnem olyan bonyolult, mint egy nagy élőfilmé, bár jóval kevesebbe kerül és aránylag többet jövedelmez.

1927-ben aztán új figurával állott elő Disney, akit akkoriban még mindig nem ismeri a világgözönség s ez az új figura Oswald volt: a nyuszi. Oswald aztán erősen megindította a közönség érdeklődését Winkler filmjei iránt. A kölcsönző szép összegeket keresett, de nem volt hajlandó Disney fizetését felemelni, mire Disney felmondott Winklernek.

"DURA-IDEAL" az új rádióelem. Hazánk legnagyobb és legelőnyösebben ismert elemgyára, a DURA MŰVEK R. T. Timisoara, ismét egy hasznos és kellemes meglepetéssel szolgál elemfogyasztóinak és a rádiósoknak. Ezen gyár az elemtechnika legújabb vívmányaként egy újfajta, kivételesen nagy kapacitású elemet konstruált és hozott piacra, amely teljesítő és raktározó képesség tekintetében minden eddig ismert kísérlettel jóval felülmúl. Az új elemek

"DURA-IDEAL"

néven kerültek forgalomba, formájukban valamivel nagyobbak és speciálisan telepés rádiók részére szolgálnak. Ezen elemek rövid ideje vannak a piacon, de már is óriási keresletnek örvendenek. Hogy olvasóinkat ezek kivételesen nagy teljesítőképességéről tájékoztassuk, megemlítjük, hogy kapacitásuk normális igénybevételnél körülbelül 600-800 üzemóra és 20 M. A. megterhelést bírnak el. Kétségen felül áll, hogy az új típus rádiók részére a legideálisabb elem, amely körülményre tökéletesen figyelmeztetjük. A DURA-IDEAL minden viszonteladónál kapható, technikai felvilágosítással készséggel rendelkezésre áll az UZINELE DURA S. A. Timisoara.

Az összeveszés sokkal súlyosabb következményekkel járt, mint Disney sejtette volna. Winkler ugyanis elvitte Disney legtöbb munkatársát, akik már alaposan be voltak tréningezve a "cartoon"-rajzolás bonyolult mesterségébe s a szerződés szerint ahhoz sem volt joga, hogy további Oswald-filmeket készítsen, mert Winkler ezekre nézve megszerezte a "copyright"-ot. Sőt, pár hét múlva leszerződött egy konkurrens rajzolóval: Walter Lantz-ét, aki máig is folytatja az Oswald-filmek rajzolását s ezt a filmfigurát még mindig nem unta meg az amerikai közönség.

Disneynek tehát sürgősen új alakra kellett gondoskodni s így született meg az agyában az ötlet, hogy a nyuszi helyett egy kis egeret fog szerepeltetni. Az ötletet természetesen titokban kellett tartani. A szerződés szerint ugyanis Disney pár hónapig még mindig Winkler szolgálatában állott s így a filmkölcsonzónak nem volt szabad tudnia az új tervről. Ezeknek a hónapoknak elteltével Dis-

FÉRFIGYENGESÉG. Világszabadalom! Impotencia már csak a múlté! A Casanova-készülék (nem gyógyszer) használatával ifjuságtól a legelőrehaladottabb korig, még a legsúlyosabb impotenciában szenvedő férfi is visszanyeri teljes virilitását. Küldjön 7 lelt bélyegben melynek ellenében díjmentesen megküldöm diszkrétan ezen tüneményes készülék ismertetőjét. Készülék állandóan raktáron. FICER, BUCURESTI, Căsuța poștală 333.

ney aztán új vállalkozót keresett a Mickey Mouse-filmek finanszírozására. A vállalkozók, akik előtt levetítette az új filmet, el voltak ragadtatva, már éppen alá akarták írni Disney fényes, új szerződéseit, amikor váratlanul becsapott a bomba. Megjelent az első hangos film. Hollywoodban a film történetében eddig páratlan krízis állott elő, világhírű sztárok tűntek el egy napról a másikra a filmvárosból és Disney-vel ismét nem akartak szóba állani.

Disney belátta, hogy a hangosfilm nem muló szenzáció, s hogy a némafilm immár a multhoz tartozott és elhatározta, hogy új filmjeit meg fogja színesíteni. Bár egy "cartoon"-nal kapcsolatban a hangszinkronizálás lényegesen kevesebbe kerül, mint egy nagy filmmel, Disneynek nem volt elegendő tőkéje a befektetéshez s már-már közel állott a kétségbeeséshez, amikor a harmadik "Miki Egér" filmje megtetszett egy newyorki hangmérnöknek, aki aztán elég olcsón elvállalta a szinkronizálást. Az első hangos Disney-film "hangja" természetesen éppen olyan groteszk volt, mint az első hangosfilmek általában, de a kölcsönzők azonnal észrevették az üzleti lehetőségeket. Pénzt ígértek. Disneynek, de ennek fejében kikötötték, hogy megvásárolják vállalatát. Disneynek azonban akkor már elege volt a pénzemberekből és nem fogadta el az ajánlatokat. Pár hónappal később nagy erőfeszítések árán végre előállott a newyorki Colony Színházban a "Steamboat Willie" című cartoonjával, amely aztán megalapozta a "Miki Egér" népszerűségét.

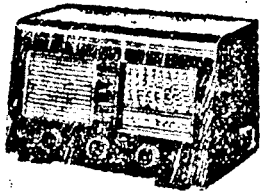
Új ötlettel állott elő s így született meg az első "Silly Symphony", amely aztán végre eléggé pénzhez juttatta s akkor már szép mellékjövedelemre tett szert a Miki Egert ábrázoló különféle porcellántárgyak és játékok engedélyjogai és profitrészesedése révén.

Minden rendben lett volna, ha Disneynek akkor eszébe nem jut a színesfilm. Mentségére legyen mondva, 1930. körül Hollywoodban már komolyan megindult a kísérletezés, hogy a hang után a színt is érvényre juttassák a vetítővászonon. Pár hónappal később már megjelentek az első színesfilmek és gyakorlati alapokra helyezték az úgynevezett Technicolor-rendszert. Disney nagy vitákat rendezett munkatársaival és a kölcsönzőkkel. Az előbbieken azon a nézeten voltak, hogy a "Miki Egér" és a "Silly Symphony"-k népszerűsége annyira megvan már alapozva, hogy a színesfilm nem árthat meg nekik, a kölcsönzők viszont nem voltak hajlandók többet fizetni egy színesfilmért, mint egy fehér-feketéért. A huzavona vége az lett, hogy egy konkurrens vállalat egy szép napon (1931. júliusában) bemutatta az első színes "cartoon"-t.

Disney most már nem térhetett ki a színesfilm elől s munkatársai segítségével pár hónap múlva előállította a "Fák és Virágok" című Silly Symphony-t, amelyet 1932-ben mutattak be s máig is Disney egyik legjobb munkája.

Disney ma harminchétes, egyike a világ legismertebb embereinek és sikerét legnagyobb részben annak köszönheti, hogy egész eddigi munkássága alatt teljes erejéből ellene volt annak a Hollywoodnak az üzleti szellemével, ahol az egész idő alatt dolgozott. Az ilyesmi eddig kevés embernek sikerült. És még kevesebbnek negyvenéves kora előtt.

HEGEDUS ADAM

GRAETZ D.K.E. RÁDIÓ A német világsláger.

Egész Európa vételére alkalmas originál német gyári rádió.

Lei 3000. Kedvező havi 500 lei részletfizetésre kapható. Készpénzfizetésnél árengedmény.

HAMMER ZSIGMOND és FIA

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 27. sz. Telefon 18-47

HALLGASSA MEG MINDEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL!

Hotel Corvin

BUDAPEST,

VII. Csokonay-uca 14.

Nemzeti Színháznál.

Családi szálloda a város szívében. — Ujjonnan berendezve, közp. fűtés, hideg-meleg folyóvíz. — Egységnyi szoba P. 8, kétágyas P. 6.—

Kalmár József

rádió- és electro-technikai vállalat
Strada Bratianu 1. szám alatt. Telefon 11-10.

A világ legnagyobb rádiói, 1938-1939 típusok állandóan raktáron.

Minerva, Zerdik, Columbia, Helium

világmarkák kedvő részlet-fizetésre kaphatók.

Angol arisztokraták mint „bérlők” saját kastélyukban

Egy új törvény révén „megengedik”, hogy a hitbizományos az államnak ajándékozza műemlékszerű kastélyát

London. Az angol parlament a következő ülészek alatt egy érdekes javaslatot fog leírni, amely egy furcsa és tipikus angol kompromisszum segítségével felszabadítja az angol hitbizományok egy részét, bérlővé, illetve „lakóvá” tesz néhány angol arisztokratát a saját kastélyában: és ezzel megment a pusztulástól egy sereg csodálatosan szép angol kastélyt és vidéki kuriát. Az angol nagybirtok krízisééről már sokat olvastunk. A hozzávetőleges, de egészen reális számítások szerint 1938-ban, tehát ötven év múlva már egyetlen „úsi kastély”, egyetlen nagybirtok és egyetlen magánpalota sem lesz magántulajdonban. Ha még egyáltalában láthatók lesznek. Mert eddig ez a körülmény is kétséges volt.

Óriásbirtok és óriáskastély, ami azt illeti, mindig elég szép számmal akad a Szigetországban. Négy angol herceg: Sutherland, Bedford, Westminster és Devonshire; Derby gróf és Leonfield, Fitzwilliam, Zetland, Berkeley, Leicester és Yarborough lordok, továbbá Sir W. Williams-Wynn, még mindig egyenként százötven négyzetkilométer területű nagybirtok urai, nem is említve azokat a birtokosokat, akiknek tíz-huszezer holdnyi földvagyonuk van.

Kereskedők!

Ezek az óriásbirtokok papíron sokat érnek, de valójában semmit sem jövedelmeznek s csak azért vannak még ma is tulajdonosaik kezén, mert az említett angol magnások üzleti vállalkozásaik, vagy befektetéseik révén gazdag emberek és így telik nekik évről-évre hatalmas összegeket ráfizetni a birtokra és kastélyra.

Az angol birtokosztály helyzete sok esetben egyenesen tragikomikus. Vannak kastélyok, amelyeknek tulajdonosa egyenesen fázik az óriási termékekben, mert a primitív kandalló nem ad elég meleget s a fűtés modernizálására nem telik. Mások a tulajdonos a lehető legszerűbben él, mert nem akarja elpredálni az örökösök, gyakran névadó és még gyakrabban nagyon régi birtok: és nagy ügyel-bajjal és fáradozással csak annyit tud elérni, hogy valahogy adósságok nélkül megussza a dolgot.

Ennek a krízisnek, mint tudjuk, két oka van. Az egyik az, hogy az angol kormányok szakítottak az ön-ellátás elvével és az ország élelmiszereinek nagyrészét a birodalom társországaiból szerzik be, tehát a mezőgazdaság Angliában évtizedek óta „nem üzlet” s a földre

állami intézménynek, amely megalakulásakor az angol műemlékszerű kastélyoknak a nemzet számára való megőrzését tűzte ki célul.

Ennek a furcsa intézkedésnek megértéséhez tudni kell egyrészt, hogy az angol hitbizományi rendszer (entail), bár nagy vonalaiban azonos a miénkkel és rendkívül bonyolult, nem bír olyan káros jelentőséggel, mint a magyar, hiszen a mezőgazdaság — mint említettük — nem üzlet Angliában s az angol farmer az ország legtöbb vidékén valósággal menekül a földtől.

Másrészt viszont az új törvény bizonyos mértékig, tehát külszínre meghagyja a jelenlegi helyzetet. A birtok és kastély tulajdonosa, bár a tulajdonjogot a „Nemzeti Trösztre” ruházta át, megmarad mint bérlő, illetve „lakó” az általa elajándékozott kastélyban s halála után ezeket a jogait ugyanaz az utódja fogja örökölni, aki a régi hitbizományi rendszer mellett örökölte volna (tehát elsősorban elsőszülött fia s azután a távolabbi egyenes, vagy oldalági leszármazottak).

Ilyen módon a tulajdonos mentesül az örökösödési adótól s biztosítja azt a körülményt, hogy birtoka, amíg a családból tart, megmarad a család kezén.

Ezzel az óriási előnnyel szemben a törvény mindössze azt köti ki, hogy a házat az év bizonyos napjain meg kell nyitni a közönség számára s a birtoknak nem a ház őnellátását célzó részét a Tröszt veszi gondozásába.

Román nyelv kurzus

Nagyon természetes, hogy ez az új törvény csak bizonyos házakra vonatkozik. Azokra, amelyeknek műemlékszerű jellege van s ezt minden egyes esetben külön kell majd elbírálni. Azokra az angol kastélyokra, amelyek a tizenkilencedik században épültek s azóta s amelyek művészileg szépnek egyáltalában nem mondhatók, az új törvény nem fog vonatkozni, illetve a Nemzeti Tröszt ilyen házakat nem fog elfogadni. Ezek tulajdonosai tehát nem menekülhetnek a kötelező örökösödési adó alól. A törvény ugyanis kifejezetten azt célozza, hogy a művészi, vagy történelmi becsű házakat megmentse a nemzet számára.

Az angol Örökösödési Adó — Death Duty — szociális szempontból rendkívül helyes és igazságos intézmény s Anglia példáját ezen a téren sok állam követi,

MELEG HARI NYAT, keztyűt, szvettort, téll trikókat, reform nadrágot **BOGYÓ**-nál Str. Emineson 1. kőszpénzdrón legolcsóbban Corso mozimással.

évi 120 lei hoidankénti bér mellett sem igen lehet találni bérlőt. A másik pedig az örökösödési adó, amely egyenesen halálraítéli a birtokosztályt. Ez az angol adó, mint tudjuk, egymillió font értékű földvagyonnál már öven százalékos tesz ki s ezt készpénzben kell leróni, tehát a birtokot és a kastélyt rendszerint el kell adni.

Ezt a helyzetet igyekszik megszüntetni az az angol törvényjavaslat, amely hihezőleg néhány hónap múlva már jogerőre emelkedik. Ennek kapcsán mindenképp előt felszabadítják az angol hitbizományokat olyan módon, hogy a birtokosnak joga lesz a birtokot nem másnak eladni, — ami egy ilyen törvényből logikusan következne, — hanem, ami a magyar olvasó számára okvetlenül paradoxonnak hangzik: a birtokosnak joga lesz tulajdonát ajándékozni az angol National Trust nevű

de ez a törvény figyelmen kívül hagyta azt a körülményt, hogy ennek következtében sorra kerülnek lebontás alá Anglia kastélyai. A legtöbbet ugyanis nem lehet eladni. Ezek a gyakran hatvan-nyolcvan szobát tartalmazó épületek középületnek, iskolának, kórháznak nem alkalmasak, szálloda céljaira pedig csak azok kerülhetnek számításba, amelyek a nagyvárosok közelében vannak. A lebontást az teszi kényszerűvé, hogy a házadó nagyrésze akkor is fizetendő, ha a tulajdonos a házat lezárta és igazolni tudja, hogy nem lakik benne.

Sok ilyen ház lebontásáért — mint említettük, — nem nagy kár, mert az angol kastélyok nagy része többé-kevésbé új és sem művészi, sem történelmi értéket nem képvisel; de soraikban ott vannak az angol múlt gyakran csodálatos emlékei, amelyeket ilyen módon az államnak kell megmentenie a pusztulástól. Az elmúlt három-négy év alatt például kényszerű lebontásra került a newcastlei herceg clumberi kastélya, a híres régi műemlékek, a ruffordi kastély, amelynek művészi értékeiről könyveket írtak és a stafford grófságbeli Trentham.

Az angol Örökösödési Adó, nemzetközi értelemben, demokratikus intézmény, de nem volt az angol értelemben. Az angol demokrácia alapelve ugyanis mindenkor az, hogy a műemlék mindenkié, tehát a köz legyén, ne pedig az, hogy senkié se legyen. Az új törvény, amely

Kisebb kövérség több egészség mondja az orvos

A modern nő tudja, hogy a kövérség csökkenti az életállóképességet és örök. Megóvadász tehát a jó fizikai állapot, fogyasztva a gyógynövényekből készült Dr. Richter teát s ezzel megőrzi életörömét, rugalmasságát és arcu lesz, felhívja a figyelmét. Kizárólag a valódi.

szárazító teát kérje. Orvosi gyógynövényekből. Egy doboz 100 lei. Különleges koncentrát 120 lei

tehát érdekes és tipikus angol korrekciója a Lloyd George által behozott adótörvénynek. Anglia legszebb és legérdekesebb házeit teljes belső berendezésükkel pompájukkal megmenti a nemzet számára eredeti állapotukban.

Az angol Nemzeti Tröszt, mely évekkel ezelőtt alakult, több mint hetvenezer hold földbirtokot mondhat magáénak és sok szép műemlékszerű kastélyt. Ezek közül néhány, amelyet ajándékba kaptak, vagy megvettek, üresen áll s a Tröszt nem akarja őket múzeumnak berendezni, mert a céljuk éppen az, hogy a gondozásuk alatt álló házakat „eredeti állapotukban” mutassák be a közönségnek, tehát az, hogy a volt tulajdonos lakjon bennük és gondoskodjon fenntartásukról. Az elgondolás természetesen az, hogy a család, amelynek a kastély gyakran évszázadokig volt tulajdonában, nagyobb gondtal és sokkal határozottabban végzi a hagyományok fenntartásának munkáját, mint egy fizetett hivatalnok, aki a legtöbbször élettelen múzeummá süllyeszti a házat.

a „DACIA” különtermében

A Tröszt vagyona révén arról is gondoskodik, hogy a névleges tulajdonosok ámenő házak fenntartási költségeinek egy részét maga viselje. Így például a Tröszt fizetné a strukturális javítások, valamint a fontos tatarozások költségeit, esetleg a diszparkok fenntartását, amelyek közepén igen gyakran régi százados meglázasok díszelnek (olyan stílusban, mint a párisi Concorde-téren álló Orangerie, amely a Lajosok „narancsháza” volt). Egyes esetekben a Tröszt számláira fog történni a kastély belső strukturájának tatarozása is. Az Adam periódusban épült angol kastélyok faldíszítései, mennyezetfestményei, freskói gyakran pusztulással fenyegetnek s ezeket művészileg helyrehozni — még gyakrabban — olyan nagy összegekbe kerülnek, amelyet csak gazdag emberek engedhetnek meg maguknak.

A Tröszt, amely az átvett házakat egy évben csak tízszázszor fogja a közönség számára megnyitni, még azt is biztosítja a volt tulajdonos számára, hogy a „vizitnapokon” a tulajdonos magánlakosztályait, vagy a konyhát nem fogják meglátogatni s hogy egyes, méltányt érdemlő esetekben, még a ház biztosítási költségeit is ők fogják fizetni.

Érvénytelenítik a titkos kartell-megállapodásokat Felhívás a vállalatokhoz

A nemzetgazdasági minisztérium felhívja mindazokat a vállalatokat, melyek egymás között olyan írásos, vagy szóbeli egyezményeket kötöttek, amelyek a nyersanyagok beszerzésének feltételeit, termelésüket, valamint termékeik értékesítésének módjait befolyásolhatják. Az 1937. május 10-iki kartell-törvény értelmében ezekről a megállapodásokról haladéktalanul értesítsék a nemzetgazdasági minisztériumot, ha ezt eddig meg nem tették volna.

A titokban működő kartell-egyezmények érvénytelenek és a törvény a legszigorúbb büntetést a titkos kartellek tagjait.

Vásároljunk gyári áron

A legszebb csillárok gyári lerakata! A legújabb típusú rádiók

Sándor Iván & Comp cégnél

Arad, Bul. Reg. Maria 18. Tel. 11-32

ARADI KOZLONY

Címfon: 11-51. Sürgőncím: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves ár... 840 lei || Negyedéves 210 lei
Féléves... 420 „ || Hét napra 70 „

Ami tilos a filmen

Az amerikai filmipar már nagyon régen foglalkozik cenzuraproblémákkal. Elsősorban az „illem” szempontjából kellett a puritán Amerikában fokozatosan önkéntes cenzurát alkalmazni, sőt 1934-ben az amerikai film-társaságok kénytelenek voltak az akkor éles harcba kezdő „illelmes liga” miatt valóságos cenzurahivatalt felállítani. Ez a hivatal a tilos dolgoknak egész legyzékét készítette el és ennek alapján a filmeket a forgatókönyvtől kezdve, egészen az utolsó összeállításig, a leg gondosabban ellenőrzik.

Első helyen szerepel a tilalmas dolgok között természetesen a meztelenség. Az emberek már alig emlékeznek, hogy a némafilm idejének amerikai filmjei ezen a téren milyen messze mentek, most már öltözködést, vetkőzést csak akkor lehet a filmre vinni, ha azt a cselekmény feltétlenül megköveteli. Akkor is asszonyok és lányok karisnyafelhúzása és lehúzása nincsen megengedve. Azt pedig, hogy egy leánynak a harisnyáját egy férfi húzza le, — amint az 1926-ban Dolores del Rio egyik filmjében előfordult — ma már elképzelhetetlen.

A csókok számára is szigorú szabályok állnak fenn. A nyak, a kar és a hát már tilos területnek számít. Nagyon fontos, hogy a szerelem olyan férfi és asszony között, akik nem házastársak, ne legyen vonzó és végeredményben az eset rosszul végződjön. Hasonlóképpen a részegséget is csak módjával szabad ábrázolni. Különösen kell vigyázni a fürdőkáddal is, amelyhez a másik nemű szereplőnek közeledni sem szabad, ha nő, vagy férfitartnere fürdik.

O tempora, o mores...

— A jugoszláv anyakirályné beteg. Belgrádból jelentik: Ma este a következő orvosi jelentést adták ki. Mária jugoszláv anyakirályné májbjaja miatt kényszerülve van néhány napig az ágyat őrizni.

— Késedelmet szenvedtek a román-német gazdasági tárgyalások. Bucurestiből jelentik: A román-német gazdasági tárgyalások késedelmet szenvednek, mert a német bizottság néhány nappal elhalasztotta romániai útját.

— Francia-török diplomáciai incidens egy katonatiszt miatt. Párisból jelentik: Antióhiából érkező távirati jelentés szerint még szeptember 25-én Chbaud francia főhadnagyot egy török őrmester revolverlövésével megölte. A gyilkosság úgy történt, hogy a főhadnagy megfeddett három török katonát, akik őt nem köszöntötték. A véres esemény következtében az antióhiai garnizonban tartózkodó török zászlóaljt leváltották. A bűnösöket pedig megtorlásban részesítették. A gyilkosság Páris és Ankara között diplomáciai levelezés tárgya: képezi.

— Magas kitüntetés ért három aradmegyei plébánost, akiket a temesvári püspök, dr. Pacha Ágoston előterjesztésére a római Szent Szék pápai titkos kamarásokkal nevezte ki. Az új pápai titkos kamarások: Havlicsek Vencel vingai, dr. Kieniz Géza Károly ujaradi és Lengyel István magyarpécskai plébánosok. A három kiváló főpap pápai kitüntetése nemcsak a katolikus hívek körében, hanem meggyeszerre őszinte öröme: kelte.

— Éhségstrájkot kezdett a negyvenkétmillió panama pénzembere. Bucurestiből jelentik: Pasculitza, aki a hatalmas panama pénzügyi zsenije és finanszirozója volt, aki kölcsönöket adott és pénzeket előlegezett a felveendő összegre: éhségstrájkot kezdett. Egyelőre még nem tart oly régen éhségstrájkja, hogy orvosi beavatkozásra volna szükség. Az a vélemény, hogy: evett eleget, nem árt most neki egy kis bűjt.

— CSAKIS CSEHEK TANULHATNAK A CSEH-ORSZÁGI EGYETEMEKEN. Prágából jelentik: A prágai egyetemen a folyó tanóvtól kezdve csakis olyan hallgatókat vesznek fel, akik Csehszlovákiában bírnak illetőséggel és állandó lakhellyel. Külföldi hallgatók csak akkor vehetők fel, ha cseh anyanyelvűek.

— AZ EGYETEMI REKTOR GYAKOROLJA A JÖVŐBEN A DIÁKOK FELETTI HATALMAT. Bucurestiből jelenti a Rador: A nemzetnevelésügyi miniszter megszüntette a diákok feletti fegyelmi tanácsok hatáskörét és az egyetemi rektorokat bízta meg azzal, hogy a diákokat a fegyelmi iratok alapján úgy fegyelmezzék, ahogy azt az erre vonatkozó szabályok előírják.

— Új magyar alpolgármesterek. A szamosi királyi helytartóság területén újabban az alábbi polgármesteri állásokra történtek meg kinevezések: Dés: dr. Pop Cornel polgármester és Herhauser Albin tartalékos ezredes alpolgármester, Beszterce: Zbarcea Teodor tartalékos ezredes polgármester és Philipp Mihail alpolgármester, Sziget: dr. Tile Gheorghe ügyvéd polgármester, dr. Báthori Lajos ügyvéd alpolgármester.

— Eljegyzés. Horváth Illy (Arad) és Löwy Géza (Arad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Férfiszövet ujdonságok

ADAM posztó-
áruházban

v. Bohus-palota, Consum és Inlesnrea-tag.

— ELTÜNT ARADI FIATALOK. Schamber Mária aradi lakosnő bejelentette a rendőrségen, hogy 14 éves Lajos nevű öccse napok óta nem tért haza szüleinek a Doamna Balasa-uca 120. szám alatti lakásába. Az eltűnt fiúval együtt távozott el Váró János 12 éves barátja is, akinek ugyancsak nyoma veszett. Az eltűnt gyermekek felkutatására a rendőrség vizsgálatot indított.

— HAVAZOTT PREDEAL KÖRNYÉKÉN Bucurestiből jelentik: Az egész országból beérkezett jelentések szerint az utolsó huszonnégy órában az ország egész területén jótékony eső volt, mely igen megkönnyítette az őszi szántási munkálatokat. Az idő egyébként az ország egész területén hűvösre fordult. Predeal vidékén hideg északi szél fújt, mely a hőmérsékletet plusz tizenkét fokról két fokra hűtötte le. Ugyanezen vidéken tegnap este az eső havasosóvá változott, majd amidőn még hűvösebb lett, a havas eső helyett óriási havazás kezdődött. Olyan hóesés volt, akár a legerősebb télen.

„SCAL” NAGYFILMEK SZINHAZA
TEL.: 20-10.

Vasárnap és hétfőn

A legforróbb kaland (Manuelle)

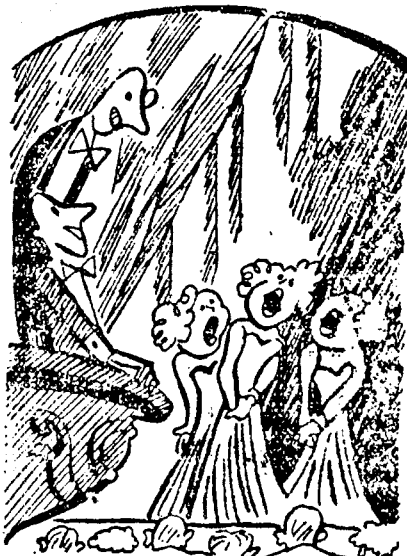
Dorothy Lamour, Ray Milland

Látványos, énekes, zene és mex koi filmje

Vasárnap d. e. 11.30 és d. u. 3-kor matiné, mérs. helyárral. — Journal. 5, 7, 15 és 9.15.

— Ma: hittérítők ünnepe. A mai nap folyamán tartják meg a minorita-templomban a hittérítők ünnepét. A minorita-templomban ezen a napon a hitszónokok méltatják a krisztusi hit terjesztőinek érdemeit és munkásságát. Vasárnap délelőtt tíz órakor ünnepélyes szentmise lesz a minorita-templomban. Evangéliumkor Kulcsár Kálmán főgimnáziumi hittanár mond beszédet, amelynek keretében méltatja a misszió fontosságát. Este hat órakor dr. Vass Tibor, plébániai irodavezető beszél a hitterjesztés jelentőségéről és jelenlegi állapotáról. A missziós célokra egész nap gyűjtés lesz.

Hozzáértés

— A Malesic-görlok valahogy mutatósabbak az idén, mint tavaly...

— Persze. Nem látod, hogy mindegyiknek azóta van egy-egy új aranyfoga...?

a francia köszöntése. Bizony, mindenféle más nyelv járja. Az izlésben nincs annyi különbség, mert minden országban kedvelik és eszik az „505 a csikkal”-t, az új remek cukorkát.

505 EUROPA CUKORKAJA

Romániában gyártja KANDIA S. p. A. Timisoara

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11.73, London 20.96 és háromnegyed, Newyork 440.62, Brüsszel 74.50, Milánó 23.17 és fél, Amszterdam 239.42 és fél, Berlin 176.35, Szófia 5.40, Prága 15.12 és fél, Varsó 82.75, Belgrád 10.00 Bucuresti 3.25.

Auto-, bicikli- és járműtulajdonosok figyelembe!

A rendőrség által előírt lámpákhoz szükséges speciális áthuzat kapható kizárólag HAMMER VILMOS és FIA cégnél, Arad. P. Avram Iancu

— Katolikus körmeneti énekrend. A jövő vasárnap eucharisztikus körmenetre, melyet, mint megírtuk, Pacha Agoston dr. megyéspüspök vezet, a katolikus plébánia „Körmeneti énekrendet” adott ki, mely az ünnepek programjában szereplő 16 ének szövegét, a latin és magyarnyelvű imákat tartalmazza. Beszerezhető a plébániahivatalban, az Universala papirkereskedésben és a templom előcsarnokában. Ára 2 lei.

Vajda Kató zongoratanárnő

Stefániai Imre és Saragó György v. növendéke tanítását nov. 1-én kezdő, haladó és akadémiai növendékek részére megkezdte. — Megbeszélések lakásán 10—12 és 2—4-ig. P. Avram Iancu II.

— Halálozás. Havas Adolf, volt Gurahont-i vendéglős, életének 62-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap d. e. fél 12 órakor lesz az új zsidótemető halottasházából.

— Az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz abszolút megbízható hashajtó, amelynek hatása igen kellemes. Kérdezze meg orvosát.

— Rendőri hírek: Gyulai József, Episcopul Radu-ucca 6. szám alatt lakó nyugdíjas tisztviselő bejelentette a rendőrségen, hogy álkulcsos betörők garázdálkodtak nála. Az ismeretlen tettesek távolléte alatt behatoltak lakásába és onnan tízezer lei készpénzt és egy télikabátot vittek magukkal. — Duva János feljelentést tett egy általa ismert aradmegyei Iulita községbeli fiatalember ellen, aki nála volt vendégségben, majd távozásakor egy karórát és egy harmonikát magával vitt. — Seruga Tibor, Romul Veliciu-uccai lakostól ismeretlen tettes ellopta az 1515-ös rendszámú biciklijét. — Rusu Petru, Badea Cârțan-uccai lakos feljelentést tett a rendőrségen és abban közölte, hogy az éjszaka folyamán valaki behatolt az Astra-gyár közelében lévő élelmiszerüzletébe és onnan néhány száz leit és különböző élelmiszert lopott el. — A feljelentések ügyében megindult a rendőri eljárás.

MOTI VASILIE szűcsmester

Horia-ucca 3. sz. Szántay-palota.

Mindennemű szűcsmunkát, ujat és javítást kitűnően és jutányos áron készít el.

Sirköfelszentelés. Néhai Bagdy Lajosné, szül. Petrus Mária sirkövének felszentelése f. hó 23-án, vasárnap délelőtt fél 12 órakor, az aradi felsőtemetőben lévő családi sirkertben lesz.

— Wizo. Hétfő délután (Str. Goldis 6) Bornstein Sándor tart előadást. Vendégeket szívesen látunk. Kezdet fél 6 órakor.

— Az aradi férfiszabó-mesterek szindikátusa ezúton hozza t. tagjainak tudomására, hogy jegyzője Micu Gheorghe ur, f. hó 15-től, szombattól kezdve, minden reggel 9—10 óra között az Iparos Otthon (Str. Bratianu 18.) emeleti olvasótermében mindenféle panaszos, vagy hivatali ügyben rendelkezésükre áll, miért is kéri t. tagjait, hogy ilyenfajta ügyekben nem a szindikátus elnökéhez, hanem közvetlenül fentnevezett jegyző urhoz forduljanak, a megjelölt időben.

— Végre egy jó hír! Az aradi I. Motiu cégnek az a híradása, hogy dusan felszerelt készletből, tehát az összes női- és férfi szövetekből és béléssárúkból stb., még mindig a régi olcsó áron lehet vásárolni, mindenütt nagy meglepetést kellett. Az általános örömet még jobban fokozta az a körülmény, hogy Motiu, ez a becsületes fiatal kereskedő, nemcsak a készpénzvevőket, hanem a Consum-Inlesnirea-tagokat is egyforma olcsó áron szolgálja ki.

— UJ SZÖVETKEZET ARADON. Vasárnap délelőtt nagyfontosságú mezőgazdasági intézmény létesül Aradon. A tanítóképző helyiségében délelőtt 11 órai kezdettel alakuló ülést tart a mezőgazdasági termékeket értékesítő szövetkezet. A fontos intézmény működése elé nagy érdeklődéssel tekint a megye gazdatársadalma.

Weinfeld Rózsi kozmetika

Bul. Regina Maria-ut 18. Telefon: 10-94.

— TENYÉSZALLATOT VASAROL a MEZŐGAZDASÁGI KAMARA. Október 31-én nagyvásárlás Nagyszében és azon az aradi Mezőgazdasági Kamara több tenyészállatot vásárol a megye állatállományának felfrissítése céljából.

Vizvezetékberendezést és csatornázást Miloszáv János

szerelő Arad, strada Eminescu-uca 11. szám

— SPATARU VALER TEMETÉSE. Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra szombaton délután 4 órakor az aradi felsőtemető halottas házából Spataru Valer volt aradi lapszerkesztőt. A tragikus hirtelenséggel elhunyt Spataru Valer holttestét Temesvárról hozták Aradra és a halottasházban ravatalozták fel, ahol koporsóját szinte ellepték a koszorúk, amelyeket rokonai és barátai utolsó üdvözlésként küldtek. A végtisztességen, amelyet Codreanu lelkész adott meg, az elhunyt rokonságán kívül barátok és tisztelők nagy száma vett részt. A gyászszertartás után végső nyugalom helyére kísérték a fiatalon elhunyt lapszerkesztőt.

— RABLÓGYILKOSSÁG KOLOZSVÁRON. Kolozsvárról jelentik: Szombat éjszaka Klén Mihályné, Carol király-utí, 87 éves háztulajdonosnőt ismeretlen tettesek fejszével megölték és kirabolták. Az idős urinő egyedül lakott a házban és a tettesek a kerítésen át hatoltak be, a fejszét pedig, amivel a gyilkosságot elkövették, az udvarban levő kutban találták meg a nyomozó közegek. A vizsgálat nagy apparátussal megindult.

— Akinek vérnyomása magas és szívműködése rendellen, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székélést, ha reggel éhgyomorral egy kis ponár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Kérdezze meg orvosát.

— AZ ARADI MEZŐGAZDASÁGI KAMARA ELŐKÉLŐ VENDÉGE. Előkelő vendége volt az aradi Mezőgazdasági Kamara vezetőségének. Tegnap délelőtt ugyanis Aradon járt Ernest Geyraud, a Mezőgazdasági Kamarák Szövetségének országos elnöke, aki Ditescu Constantin dr. mérnök-felügyelő, valamint Grecu Pavel, az aradi Mezőgazdasági Kamara igazgatójának társaságában ellenőrző szemlét tartott a megye több községében. A szövetség elnöke megtekintette az aradi Mezőgazdasági Kamara honctói mintagazdaságát, majd a környék gazdaságait vizsgálta felül. Szemlét tartott Körösbökenyben is, ahol tenyészállat-szindikátus létesült. A ternovamegyei ellenőrzés után Arad-Hegyaljára utazott a bizottság, ahol Világos községben átvették az urbérések által a Mezőgazdasági Kamara rendelkezésére bocsátott 35 hold földet, amelyen az aradi Mezőgazdasági Kamara mintagazdaságot létesít. A mintagazdaság megszervezését már a közeljövőben megkezdik.

Modern ebédlő, háló- és kombinált szobák
Budacsek butorizotében
Str. Meşianu 14.

— Rengeteg társasági intimitás, érdekes cikkek, nagyszerű arcképek és csoportfelvételek. Feketéné Kurjatko Márta hangversenyének a címlapon, a Mica és az AAC együttese Kócsy Jenő pompás riportlapja „TÁRSASÁG” (Ez Arad!) most megjelent szenzációs képes számában. Ára 20 lei.

Szivroham következtében

Meghalt Nagyváradon Emőd Tamás

Nagyváradról jelentik: Emőd Tamás, az ismert költő és publicista, szombaton délelőtt 9 órakor szivroham következtében, 50 éves korában Nagyváradon meghalt.

Emőd 1888-ban született Nagyváradon, majd Budapestre került, ahol több verseskötete, szindarabja jelent meg, amely utóbbiak közül a Mézeskalács egyike a legismertebbeknek, míg verseskötetei közül, amelyek a világiaboru idelén jelentek meg, a „Dicséret” és „Dicsőség” a leginkább olvasottak. Operettszövegeket, népszerű szonókat és kabarétréfákat is írt.

Emőd nagyon jó barátja volt Ady Endrének, a szintén nagyváradi származású költőnek. Egy hónappal ezelőtt jött Nagyváradra Emőd, aki itt testvérénél lakott. Régóta szívhajban szenvedett, amely az utóbbi időben több súlyos szivrohamban jutott kifejezésre. Szombaton reggel is szivrohama volt és mire az orvos megérkezett, Emőd már halott volt. Temetése, vasárnap délután 5 órakor lesz a nagyváradi gyászszobából.

Színház, mozi **SELECT** csokoládé és mitssem ér **dessert nélkül**
(SCALA-MOZI MELLETT)

— A „Színházi Élet” e heti szenzációja. Az idei szezon első nagy siera a „Megtörténtek a miniszterium” című vidám és mulatságos vígjáték volt. Ezt közli darabmellékletül a Színházi Élet most megjelent új száma. Kottamellékletén Ábrahám-Harmath-ságert ad, a „Jókedvemszki van nekem” című orosz foxot. Heltai Jenő „Dizör” címen írt cikket, Bethlen Margit a hét

Képviselőket

mindenneműt, de főleg a rövidáru szakmában, keres a legjobb referenciákkal rendelkező jól bevezetett bucureştii cég. Ajánlatokat „5432” jellegű ajatt az **Administrația Ziarelor Provinciale, Bucureşti, Str. Vânător 8.** címre kérünk.

színházi premierjeiről referál bemutatja a lap Gaál Franciska legújabb hollywoodi filmjét, melyben egy magyar parasztlányt játszik. Hatvany Lili mozilevelet írt, Megyeri Sári tanácsot ad a hölgyeknek, hogy kinek milyen kalap illik. Fényképes cikk referál arról az ismerkedési délutánról, amelyen az új pesti sztárok vetek részt. Sok riport, rengeteg kép van még az új lapban, amely rádiómelléklettel és színes gyermeklappal együtt 20.— lei. Előfizetési díj negyedévre 250 lei. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébet-körút 7.

Megkezdődtek a beiratkozások a

Rózsa Vally tánciskolájába

gyermek, diák és felnőtt kurzusokhoz.

Beiratkozni naponta 6—8 ig a Krispin-teremben, Str. Eminescu 32. Minden vasárnap délután 5 órától és csütörtökön este 9 órától vendégórák.

— Egyházi zene és ének a minorita-templomban. Vasárnap délelőtt a fél 12 órai istentisztelet keretében több ósrégi egyházi ének szerepel a „Jézus Szíve” kórus programján. Így bemutatásra kerül a legrégebb nyomtatott énekeskönyv (Cantus Catholici: „Régi és új deák és magyar egyházi énekek”. Kiadta: Kisdí Benedek 1651-ben) egyik legjobb vegyeskari műve (Angyaloknak nagyságos Asszonya), majd az 1695-ben Náray György esztergomi kanonok, udvari karmester és zeneszerző „Lyra coelestis” c. Lőcsén kiadott gyűjteményéből, Bárdos Lajos átirásában az „Ó, áldott szent Istenem” c. ének. Ugyancsak Náray szerzeménye (1695.) Mentés Mihály dallamfejtésében, az árpád-házi szentek himnusza is. A műsor másik kiemelkedő száma Gimesi (1844.)—Tárkányi műve: „Áldj meg minket, Jézus”. Felajánlaskor Luigi Luzzi lehetőleg finom pianissimoiról és harangzengészerű remek fortissimoiról ismert szerzeményét, az „Ave Maria”-t adja elő dr. Fetter Elemér, kinek kulturált, mely férfihangja kiválóan érvényesül a mű interpretálásában. Az énekkend többi száma a modern magyar egyházi zenét képviselik és Koudela Géza (Eucharisztikus himnusz), Kertész Gyula (Néped Isten eléd járul), Kutor Ferenc (Szívünk, lelkiünk összeszedjük, Sik Sándor szövegével) és Szendrei Imre (Ó, Mária...) szerzeményei. A karénekeket betanította és vezényli: Kulcsár Kálmán, orgonán kísér: Kaleizky Vilma zenetanárnő.

PETROLEGGER
MEGSZÜNTETI A KORPAZAST
MEGELŐZI A HAJHULLAST

— FELSÉGFOLYAMODVANYT JUTTATOTT EL A PARK-SZALLODA SZEMÉLYZETE ÖFELSÉGÉHEZ WEISZLOVITS EMIL ÉRDEKÉBEN. Tudósítónk jelenti: Megirtuk, hogy Öfelsége születésnapjára az elmúlt hét folyamán Romániába érkezett repülőgépen Habsburg Antal főherceg és felesége, Ileana főhercegnő. Két gyermeküket, Dominic

Legolcsóbb a tűzifa minden minőségben, **FOCUS**
vagon, öl és súlyra fatelepen, P. Stefan cel Mare 10. Tel. 14 91

herceget és Alexandra hercegnőt vonaton vitték szüleik után. A hercegi gyermekek egy éjszakát Nagyváradon a Park-szállodában töltötték, amelynek tulajdonosa Weiszlovits Emil, mint ismeretes, jelenleg a kolozsvári katonai fogházban tölti büntetését. Tekintettel arra, hogy Weiszlovits egészségi állapota a fogházban megrendült s ezidőszent is a fogház kórházában áll kezelés alatt, a szálloda személyzete felségfolyamodványt nyújtott

Fetter Irén énektanárnő

növendékhangversenye ma d. u. 5 órakor a Minorita kulturházban. Jegyek a pénztárnál.

át a hercegi gyermekek fogadására Nagyváradra érkezett Tico Dimitriu udvari marsallnak azzal a kéréssel, hogy azt juttassa el Öfelsége kezéhez. Az udvari marsall el is vállalta a felségfolyamodvány továbbítását. A Park-szálloda személyzete most izgatottan várja, hogy mit válaszol az Uralkodó a nagy reménykedések között megfogalmazott kérésükre.

— Ha nincs étvágya, úgy igyék néhány napon át reggel éhgyomorral félpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik és így egész emésztése rendbejöhethet. Kérdezze meg orvosát.

Modern karpitozást

legszebben készít

TÓTH ANDRÁS kárpitos és díszítő
Str. Eminescu (Ortutay-palota)

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTARAK:
VASÁRNAP:

ANGEL gyógyszerész, Piața Catedralei 16.
(Tel.: 15—30.)

OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
(Tel.: 14—80.)

KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsești 68. (Tel.: 14—70.)

HÉTFŐ:

HAIÓS gyógyszerész, Bulev. Regina Maria 8
Tel.: 14—90.)

KAIN gyógyszerész, Calea Banatului 1.
Tel.: 17—67.)

NIEDERMAYER gyógyszerész, Str. Gojdu.

Gyomor-
és bélbetegségek
ellen

GASTRO-D.

Kapható minden
gyógyszertárban
és drogueriában

Kutyakiállítás Aradon

A „Foxterrier Kennel Club din Arad“, az ország leg-
régibb sportegyesülete október 30-án, vasárnap reggel
9-től este 6-ig a „Neptun“-fürdő összes helyiségeiben
hosszu évek után ismét kutyakiállítást és pocokfogó-
versenyt rendez. A pár év előtti versenyek és kiállítá-
sok országszerte híresek voltak, ahol az összes elit
sporttenyésztők és kutyakedvelők itt adtak találkozót
egymásnak. Ezuton kérjük fel a t. publikumot, hogy
minél többen látogassák a kiállítást, ahol az ország ös-
zes városából eljönnek a fajkutyá-tulajdonosok kutyáikkal és „kiskutya, nagykutya nem ugat majd hiába“, mert az egyesület vezetősége értékes tisztelet-
díjakkal, oklevelekkel és club-plakettokkal fogja díjazni őket. Ezen a kiállításon először lesz bemutatva a pocokfogó-verseny, kizárólag pedig fajtákvalakkal és akadályokkal, ami igen nagy derűtséget fog kelteni délután 3-6-ig, Gyarmathy Géza szakszerű rendezésében. Nevezési-zárlat: október 26. Nevezni lehet: Eugen Janka gyógyszerésznél, Bulev. Reg. Ferdinand No. 25. és Gyarmathy Géza irénernél, Zsigmondháza. Pótnevezéseket a kiállítás napjain is elfogad a vezetőség. Belépődíj nincs, a katalógus megváltása 20 lei, kötelező. A kiállításra a kutyák szakszerű trimmelését, fésülését és higiénikus fürdését jutányos árért vállalja klubunk trénera, Gyarmathy Géza, Zsigmondháza.

... és ismét
csábitanak a káprázatos
tengeri utazások!

Őszi földközítengeri utazások
a fehér
„MILWAUKEE“
luxushajóval

Hapag-utazás Nyugat-Afrikába
az Egyenlítőig

okt. 30-tól nov. 23-ig / Ára Lei 21600.- től

A Golf-áram
tropikus hazájába

„MILWAUKEE“ luxushajóval
Nyugat-Indiába, Mexicóba és
New Yorkba

1939 január 9-től márc. 2-ig / Ára ca. Lei 50000.-

Karácsonyi és szilveszteri utazás
az atlanti óceáni szigetekre
1938 dec. 20-tól 1939 január 6-ig / Ára Lei 15000.- től

Mindig jól utazik a

**HAMBURG-AMERIKA
LINIE**

hajóival

Információk Prospektusok

Képpselet:

Künstler utazási iroda
Arad, Bul. Regina Maria 24. Tel. 10-86

Színház

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Vasárnap délután 3 órakor: „Bors István“. (Olcsó-
helyáru előadás). — Dlután 6 és este 9 órakor: „Mezei
pacsirta“. Slágeroperett. Minden jelenete lélekűdítő és
nagyszerűen szórakoztató).

Hétfőn: Román előadás.

Kedden: „Julia“. (A jülbemászó muzsikájú, szelle-
mes szövegű újabb operettek legkiválóbbja).

Szerdán: „Hazajáró lélek“. (Zilahi Lajos kitünő
prózauidonsága. Itt először, Kovács György, Harmath
Jolán, Horváth László, Jávor Alfréd, Derecskey Pál,
Lázár Hilda játszik a főbb szerepeket. Szellemes, fordul-
atos, lehelletfinom színpadi alkotás).

Csütörtök: „Hazajáró lélek“. (Másodszor).

Pénteken délután 5 órakor: „Mezei pacsirta“. (Ope-
rettuidonság olcsóhelyáru előadásban). — Pénteken este
román előadás.

Szombaton délután 5 órakor: „Kék róka“. (Herczeg
Ferenc briliáns színműve). — Szombat este román
előadás.

* Olcsóhelyáru „Bors István“ és „Mezei pacsirta“
a színház vasárnapi műsorán. A színházkedvelő széles
néprétegekre támaszkodik a színház igazgatósága, ami-
kor vasárnap délután 3 órai előadásra tüzte ki Hunyadi
Sándor nagyszerű színpadi alkotását, a „Bors István“-t.
Horváth László remekbeillő alakítása, id. Szendrey Mi-
hály briliáns meglátással felfogott figurája, a kitünő Ko-
vács György, Temesváry Gitta, Dálnoky Dudus, Ágay
Margit, Bartos Csilla, Jávor Alfréd, Szabó Gyula, Kiss
Elemér remek összjátéka elsőrangú kulturélvezetet biz-
tosít minden színházlátogató számára. Dlután hat óra-
kor és este kilenc órakor a szintársulat megismétli a
szezonnyitó operettslágerként szereplő „Mezei pacsir-
tát“, eredei szereposztásban. A színházi jegypénztár
egész nap a közönség rendelkezésére áll.

* „Hazajáró lélek“ a heti műsor prózauidonsága.
Zilahi Lajos a szerző. Ennyit talán elég is tudni a szin-
házbajáró közönségnek ahhoz, hogy figyeljen, hogy
tudja, hogy ami szerdán és csütörtökön a színpadról el-
fog hangzani, az maga az élet mélyenszántó valósága.
Zilahi Lajos közismeri szellemessége, a darab cselekmé-
nyének fordulatossága és a prózaegyüttes nagyszerűen
összezsírozott előadása minden vonatkozásban biztosít-
ják a sikert és azt, hogy a közönség valódi színpadi

kulturcsemegében részesült. A főszerepeket Kovács
György, Harmath Jolán, Horváth László, Jávor Alfréd,
Derecskey Pál, Lázár Hilda, Szabó Gyula, Révész Sán-
dor, Salgó Jenő, Kiss Elemér és Bartos Csilla játszik.

* „Julia“, „Mezei pacsirta“ és „Kék róka“ a színház
heti műsorán. Nagyszerű alkalom kínálkozik a héten
mindenki számára, hogy három kitünő előadást élvez-
hessen a színházban. Kedden kerül műsorra az elme-
sziniszezon egyik legjobb operettje, a „Julia“, amely
sorozatosan zsufolt házakat vonzott. Aradon mindössze
néhányszor ment. Még mindenki előtt emlékezetes lehet
a „Julia“ nagyszerű aradi előadása. A keddi repriz még
időkeletesebb előadásban kerül az aradi közönség elé.
Pénteken délután a „Mezei pacsirta“ c. slágeroperett
kerül olcsóhelyáru előadásban műsorra, szombaton dé-
lután pedig a szintársulat prózaegyüttese megismétli a
„Kék róka“ nagyszerűen összetanult, abszolút művész-
nívót jelentő előadását.

Manevici továbbra is fogságban marad

Bucurestiből jelentik: A törvényszék vád-
tanácsa az orvos-diplomák egyenértékítésé-
vel szélhámoskodó Leonte Manevicinek vizs-
gálati fogságát meghosszabbította, míg Mane-
vici állítólagos büntetésainak: Marja Lazarovi-
cinak és Elena Romanonak további fogvatartá-
sát nem látták szükségesnek és ezért mind-
kettőjüket szabadon bocsátották.

Pécskán október 23-án, vasárnap délután

Arad legjobb műkedvelői megismétlik a Vakok
Egyesülete javára Aradon, az Iparos Otthonban
f. hó 16-án eljátszott kabarészámait, amelyek-
kel óriási sikert arattak és a nézőkkel zsufolt
terem.

4 órán át megszakítás nélkül kacagott

Műsor: 1. Szerelik a neont, 2. A nászutasok, 3.
Agglegények klubja, 4. Az udvari bolond.
Szereplők: Pollatsek Kató, Mende Margareta,
Mende Betty, Reisz Ferenc, Buda József,
Mende Lajos, Balogh János, Borai, Arnstein
Sándor, Bertha Gyula, Baranyi Gyula. Az
előadást a közismert kitünő Marnai-Arnstein
Sándor rendezti.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A postacsekken, postautalványon
vagy bankok utján érkezett összegek után nem kell
külön felülbélyegzett nyugtákat kiállítani

Az UGIR központja a közelmúltban szá-
mos panaszt kapott az ipari és kereskedelmi
vállalatoktól a repülőbélyeg alkalmazásának
ellenőrzésével kapcsolatban. Eszerint a re-
pülőpénztár ellenőrei azt követelték, hogy
azon összegek után, amelyeket a vállalatok
postacsek, postautalvány vagy bankok utján
kapnak, duplikáttal rendelkező könyvecskéből
való nyugtákat kell kiállítani.

Az érdekeltek rámutattak arra, hogy a bé-
lyegtörvény 4. szakasza, 20. bekezdésének
ilyen értelmezése tévedésen alapul, mert ezek-
nek az összegeknek átvételét a cégek magán a
postacsekken vagy postautalványon igazolják,
míg a bankoktól nyugta nélkül semminemű
összeget sem lehet felvenni. Ezeket a nyugtá-
kat a bank állítja ki és bélyegzi felül. Ilyen
esetekben tehát nem alkalmazható a bélyeg-
törvény említett szakaszának 20. bekezdése,
mert ez azt jelentené, hogy ugyanazon összeg
után két nyugtát állítanak ki, ami viszont meg-
engedhetetlen. Egyben azt is hangsúlyozták,
hogy duplikáttal rendelkező nyugták kiállítá-
sa a vállalatok számára csak az üzletfeleiktől
közvetlenül a vállalati pénztárhoz befolyó ös-
szegek után kötelező.

Egy másik panasz az volt, hogy az ellen-
őrző szervek állítása szerint, az esetben, ha va-
lamely számla részleges vagy teljes kiegyenlítő-
se megtörténik, a tehermentesítő nyugtát nem
lehet magára a számlára kiállítani, hanem
ugyancsak duplikáttal rendelkező füzetből való
nyugtát kell adni. A vállalatok arra az állás-
pontra helyezkedtek, hogy ebben az esetben
sem kell duplikáttal rendelkező külön nyugta,
annál is inkább, mert a számlára rávezetett
nyugtára amugyis alkalmazzák a repülőbé-
lyeget.

A központi repülőpénztár legutóbb fogiat-
kezott az UGIR panaszaival és az UGIR állás-
pontjának száz százalékban helyt adva, utasi-
totta ellenőreit, hogy eszerint járjanak el.

PENSIÓBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többre,
mint szállodába egymagában a szoba

Ha Budapestre jön, lakjon a
Belvárosi Pensióban

IV., Veres Pálné uccá 10., felemezlet,

a Belváros szívében.

Hideg-melegvíz, központi fűtés, kiváló kiszolgálás

Az Erdélyi Gazdasági Egylet aradi fiókjának közleménye

A korszellem megújulása és a gazdaszervezkedés

Az Erdélyi Gazdasági Egylet tevékenységének legszembetűnőbb ága a gazdasági szaktudásnak minden rendelkezésünkre álló eszközzel való fejlesztése, továbbá a több és jobb termelés előmozdítása, vetőmagok, tenyészállatok, gépek előnyös áron való terjesztése után. Mindezek a gazdák anyagi jólétének emelését szolgálják és hivatva vannak arra, hogy a gazdasági versenyben elmaradt gazdatársadalom vagyoni és kereseti viszonyait az élmesebb, jobban megszervezett többi kereseti ág színvonalára emeljék.

De az anyagiakon kívül és felül szervező-mozgalmunk kiterjed a gazdatársadalom szellemi és erkölcsi értékeinek szolgálatára is. Mert tudatában vagyunk annak, hogy csak az az anyagi haladás jelent valódi emelkedést, amelyhez lelki világunk gazdagodása és emelkedése társul.

Ugy érezzük, hogy a mögöttünk lévő hosszú történelmi korszak, a francia forradalomtól a világháborúig tartó időszak, tüneményes anyagi fejlődésében egyoldalú volt és ez az egyoldalúsága vezetett a világháború és az utána következő százfeji válság megpróbáltatásaihoz.

Az anyagiaknak előtérbe helyezettsége, amit az egyoldalúan fizikai-kémiai beállítású természettudományos világnézet eredményez, a társadalmi életben az érdekelletéket hangsúlyozza. Önzésre nevel, hatalmi vágyat táplál, osztályharcot szít minden vonalon. Ebben a beállításban a közös emberi érdekek elhomályosodnak, elerőtlenednek. Az ember úgy érzi, hogy ellenséges világban él, amelyben mindig résen kell lennie, támadásra és védekezésre egyaránt.

A keresztényi gondolkodás, sőt a szellemi élet finomabb jelenségeinek ismeretével kiteljesedett természettudomány is, ezzel szemben az érdekezéseket akarja kiemelni. A munkás és munkaadó közötti viszonyt úgy állítja be, hogy annak lényege: a becsületesen elvégzett közös munka és gyümölcsének igazságos megosztása. Az osztályok egészséges viszonya: nem a féltékeny versengés a hatalomért és a nagyobb részesedésért, hanem a testvéri megértés, a célszerű munkamegosztás és a mindenkit a maga helyén megbecsülő és támogató testiileti szellem. Ott, ahol ez a gondolkodás lesz urrá: az ember kigyógyul idült üldözési tébolyából, elhiszi, hogy az élet nem válogatott borzalmakkal teljes siralomvölgy, örömet kezd találni a munkájában, sőt érzései és gondolatai a szeretet és

bizalom érzésének adnak helyet.

Ugy érezzük, hogy a történelem ezt az új korszakot akarja éppen a mi napjainkban kialakítani és hogy kötelességünk a mi munkakörünkben szerény erőinket ennek a célnak a szolgálatába állítani. Gazdálkodásaink alkalmával örömmel állapíthatjuk meg azt, hogy gazdatestvéreink gondolkodásában is érne kezdenek ezek az eszmék a megvalósulásra. Ők is a testiileti szellem térhódítására vágnak. Belátják, hogy a magára

hagyott egyes ember élete a vak véletlen játéka és hogy a sok egyet akaró kis erő nagy eredményeket érhet el az életnek minden vonalán. És ők sem csak az anyagiakban akarnak gazdagodni, hanem szellemiekben: tudásban, szeretetben és emberségben is.

Gazdaszervező mozgalmunk egyúttal gyakorlati kereszténység is szeretne lenni és hogy valóban az is lehessen: ehhez kérjük gazdatestvéreink megértő támogatását.

Milyen ingóságokat mentesítettek az állami foglалás alól

A pénzügyi eljárás egységesítéséről szóló törvény intézkedése

A közelmúlt napokban beszámoltunk a pénzügyi eljárás egységesítéséről szóló új törvényről. Ennek több más fontos rendelkezését közöljük kiegészítésként az alábbiakban:

A jövőben a foglалás utáni 25-ik napra kitűzhető az árverés, amely csak délelőtt 10 óra és délután 6 óra között tartható meg. Az árverési hirdetményt a kitűzés időpontjától legalább hét nappal előbb kézbesíteni kell. A pénzügyigazgatónak, 200 ezer leit meghaladó követelés esetén pedig a pénzügyminiszternek joga van az ingó árverést megsemmisíteni, ha úgy találja, hogy az árverésen kellő árakat nem értek el.

Az állami foglалás alól kivett ingóságok a következők: a) az adós és családjának feltétlenül szükséges ágyak, öltözetek és háztartási cikkek, b) két igavonó, egy tehén, négy kecske, hat juh, az adós választása szerint, az ezekhez szükséges élelmiszerekkel, továbbá a vetőmagok, c) gazdasági szeker, eke és szántógép, d) a foglалkozás üzéséhez szükséges könyvek, e) valamely mesterség üzéséhez szükséges gépek, szerszámok és felszerelések, amelyeknek értéke azonban a 15

ezer leit nem haladhatja meg és ezeket az adós választja ki, f) katonai felszerelések.

A végrehajtás elleni előterjesztések (kontesztáció) szabályai ugyanazok maradtak, mint eddig. Az ilyen előterjesztés az adótartozásnál csak úgy érvényes, ha az egész összeg, más jellegű tartozásoknál a követelés 10 százaléka az adós által letétbe kerül. Abban az esetben, ha nem az adós adja be ezt a jogorvoslati kérelmet, tehát harmadik személy tulajdonképpen igénypert indít, úgy annak csak akkor kell biztosítást adni, ha az adóssal közös háztartásban él. Ha az állami követelés összege az ötezer leit nem haladja meg, akkor sem az adós, sem harmadik személy felfolyamodása esetén nem kell biztosítékot letétbe helyezni.

Az iparkamarák a jövőben nem törölhetnek egy céget, míg az nem bizonyítja, hogy nincs adóhátraléka és bírsággal vagy illetékkel nem tartozik.

Az új törvény — mint jelentettük — december elsején lép életbe.

= A novemberi buza- és liszt kivitt prémiumok. A „Monitorul Oficial” október 20-iki számában megjelent a nemzetgazdasági minisztérium rendelkezése, amelynek értelmében november 10-től december 9-ig érvényben maradnak az október hónapban érvényben volt buza- és liszt kivitt prémiumok, amelyek eredetileg november 10-ig maradtak volna érvényben.

= Az üvegáruk kérdése a legfelsőbb kartellbizottság előtt. A legfelsőbb kartellbizottság legutóbbi ülésén foglalkozott az üvegáruk kérdésével. A bizottság meghallgatta az üvegkartell képviselőjét is és úgy döntött, hogy a kartell által elkészített számadásokat a nemzetgazdasági miniszter elé terjeszti, aki végső fokon dönt az új üvegáruk fölött.

= A répaszelet közbeeső terméknek tekintendő. A pénzügyminisztérium határozata értelmében a répaszelet, amelyet ipari szesz gyártására használnak, közbeeső terméket képez és eszerint adózandó, vagyis forgalmi adó alá esik.

= Román-német kereskedelmi útmutató. Izléses külsejű, gazdag tartalmu románnyelvű könyv jelent meg a berlini „Hanseatische Verlagsanstalt” kiadásában „Ghidul German-Román pentru Industrie și Comerț” címen. A könyv bőséges tájékoztatót nyújt egy román, mint a német kereskedőknek, akik be akarnak kapcsolódni a két ország közötti kereskedelmi összeköttetésekbe. Pontos jegyzéket tartalmaz a könyv arra vonatkozóan, hogy Németország milyen cikkeket szállíthat, mely cégek eszközlik a szállítást és kik ezeknek a cégeknek romániai képviselői.

= Eladott aradi ingatlanok: Krebsz József és neje eladták a Str. I. Grozescu 2 sz. házat 360.000 leiert Schreiber Herman és nejeének. — Hollaki Istvánné eladta a Str. Trib. Torches 200 négyszögöles telkét 43.000 leiert özv. Tóth Györgynének. — Badalik Rozália eladta a Str. N. Stăjarel 7a sz. házat 110.000 leiert Juhász Lajos és nejeének. — Dr. Prohászka László és neje eladták a Str. Faurilor 19. és 19a sz. 148 és 148 négyszögöles telket 15.000 leiert Lacsán Józsefnek. — Kádas Palma eladta a Birkás-dűllőbeli 159 négyszögöles telket 15.000 leiert Oravetz Mihály és nejeének. — Ivanov Olga és társai eladták a Rozer-dűllőbeli 19 telkét 90.000 leiert Aconiu Alexandrunak. — Mihailov Costa és társai eladták a Str. Oituz 129. sz. ház kéttized jutalékát 22.000 leiert Zvitek Radunak. — Föckerer Imre és társai eladták a Str. Dna Balasa 170 négyszögöles telket 120.000 leiert ifj. Novakovits József és társainak. — Sipos Száva eladta a Libás-dűllőbeli 200 négyszögöles telkét 33.000 leiert özv. Hollaki Istvánnának. — Wagner Józsefné eladta a S. N. Bolcaș 21a sz. 100 négyszögöles telkét 8000 leiert Săbău Elenának. — Puterity Eufemia eladta a volt Nyomásközi-dűllőbeli 1490 négyszögöles telkét 20.000 leiert Tititean Ioannak. — Szacsánszki Miluán eladta a „Homokos”-dűllőbeli 2 hold 497 négyszögöles szántót 40.000 leiert Dronka Gheorghe és nejeének. — Raicu Isană eladta a Gábor-dűllőbeli 4 hold 640 négyszögöles szántót 162.000 leiert Bolan Părunának. — Breban Ioan eladta a Calea Romanilor 36a sz. 153 négyszögöles telkét 40.000 leiert dr. Bugari Valérnak.

RENDSZERES UTAZÁSOK

A KÖVETKEZŐ ALLAMOKBA:

Egyesült Államok

Kanada

Ausztrália

Közép-Amerika

Kuba, Mexikó

Délamerika

Argentina—Paraguay—Uruguay

Afrika (Marokkó)

holland, belga és francia gőzösökkel

Egyiptom és Palesztinába

a Serviciul Maritim Roman gőzöseivel.

Információk és prospektusok o z é r

k é p v i s e l t n é l:

Holland-Amerika Linie

L. H. Lazarovitz ur vezetése alatt

BUCUREȘTI Calea Victoriei 70. et. I.

Tel. 4. 41. 65.

TIMIȘOARA, Str. Venetia No. 2.

Tel. 39-89.

ORADEA, Bd. Reg. Ferdinand No. 4.

Tel. 15-90.

„DELCO LIGHT” házivillamos áramfejlesztő telepek

6 Volttól 110 Voltig, 200 Wattól 6000 Watt teljesítményig. Kizárólagos „Delco Light” képviselő KALMAN R. T. Arad.

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Ruhadiszek és diszruhák

Örömmel tudatom és állapítom meg, hogy az ideai ruhadiszek olyan gyönyörűek, hogy, mint mondani szoktam: ilyen szépek még sohasem voltak, de viszont fájdalomtól megtört szívvel jelentem azt is, hogy nem olcsók egyáltalán.

Fődisz a himzés és gyöngy.

Különösen a gyöngyről beszéltek szívesen, mert közelebb fekszik szívemhez, mint a himzés. Korántsem akarom ezzel a himzést lenézni, de hogy, az is szép, ha szép színekből és jól van alkalmazva, de a gyöngy valahogy frissebb, kedvesebb, fiatalosabb.

Egyetlen próbavásárlás meggyőzi Önt, hogy

STAR őszi és téli divat
cipőujdonságai
legszébbek, legjobbak és legolcsóbbak
Lerakat **Sándor** cipőáruházában
Bul. Reg. Ferdinand

Egyszóval: gyöngy. Színes gyöngyökből virágokat himeznek az egyszerű délutáni és a nagy estélyiruhákra egyformán. Egy példát említek csak: Fekete sima marocin ruha: zárt felsőrészel, hosszú, szűk ujjakkal, egészen kicsit gloknis szoknyával. Idáig ez egy sablon ruha. Na de most azután bal mell fölé egy halványkék gyöngycsokor van ráhímézve és ugyanezen gyöngyök egymásmellé varrva szerepelnek hosszában az övön, sőt az öv csattja is ebből van.

Gyöngy gombok a legdivatosabbak. Egy fekete bársony délutáni ruha dereka hatalmas gyöngy gombokkal záródik és a szoknyán található két zseb is egy-egy ilyen óriási gombbal gombolódik. A gyöngygallér nem ujdonság, de az idén job-

ban felkapták, mint valaha. Nem kell külön hangsúlyoznom, hogy egy-egy ilyen gyöngygallér ugyemel minden egyszerű ruhát is, mintha új lenne az egész.

A túll magában is, de különösen most még, így szezon elején, mint disz jöhet számításba. Applikált és rávarrott túlldarabok ékesítik a ruhákat. Egy nagyon csinos fekete muszlinbársony estélyiruha a következőképpen készült: A ruha sima gloknis aljjal, egyszerű gömbölyű kivágással, rövid ujjakkal. Az alján és a nyak körül fekete selyemtüllből végig tulipán applikáció, amely magyarássá és egyáltalán nagyon egyszerűen divatosá teszi a ruhát.

A túllt és a gyöngyöt ezután úgy variálhatjuk bármilyen ruhánkon, ahogyan kedvünk szottyán. Akár túll, akár gyöngy szerepel egy ruhán, az már divatos, ez biztos. Még a hajunkba is gyöngyvirágot (Nem tévesztendő össze a gyöngyvirággal) fogunk viselni a tavalyi művirágok helyett. Nagyon édes színekből és fazonokban csinálják, egész

Szőrmék nagy választékban!

Szőrmemunkák legújabb modellek szerint
Zimmermann
szűcsmesternél, Str. I. G. Duca 5.

gyöngy kultuszt fejtenek ki most belőle.

A magyaros divatnak pedig éppen konvenial, mert pl. egyik legnagyobb budapesti szalon sláger modellje lett egy fehér lamé nagystélyi ruha, buzakalászos, mezeivirágos, pipacsos, tulipános és egyéb magyar motívumokkal kigyöngyözött boleroval, a bolero alatt mély dekoltázs, csak a vállpántok adódtak mezeivirág koszorúval, amelyből hátrafelé nagyon szép lamé pántlika hullott alá.

CSÜTÖRTÖK: Ebéd: Burgonyaleves, bécsi szelet, tökkáposzta, almapüré. Vacsora: Risotto borjúhússal és gombával, szőlő.

PÉNTEK: Ebéd: Halikraleves, turós csusza, szőlő, alma. Vacsora: Kaszinótojás francia salátával, sajt.

SZOMBAT: Ebéd: Sötétleves füstölt hússal, gesztenyes lióaprolék, mogorós lepény. Vacsora: Szalámi, császárhús, vaj, sajt, tea.

VASARNAP: Ebéd: Borsókrémleves, rántott csirke, burgonya, saláta, vaniliakrém torta. Vacsora: Sajtos omllette, déli hus maradék, mignon.

Uriasszonyok, leányok

rövididő alatt megtanulhatnak szabni, varrni

Virág Rózsa nőidővel
szalonjában
Arad Bu., Regina Maria 9. H. em. — Uj Neuman ház

Konyhatalkok

BIRSALMA-KRÉM. Veszünk egy csészényi áttört birsalmát (lehet befőtt is) ugyanannyi porcukrot (ha a birsalma befőti, lehet kevesebbet), együtt jól elkavarjuk, azután közékeverünk hat tojás keményrevert habját, vajjal kikent formába töltjük és gőzre állítjuk. Ha már nem nyers, tálra borítjuk, jó sűrű tejhabbal bevonjuk és befőtt gyümölcscsel díszítve tálaljuk.

BÉCSI BURGONYALEPÉNY. Félkiló főtt és reszelt burgonyát tizenkét deka olvasztott vajjal leöntünk és jól megkeverjük. Tizenhárom deka írósvajat, hat tojás sárgájával elhabarunk, egyenként hozzáadva még tizenyole deka abált törött mandulát, 2—3 kanálnyi sőt és hat tojás fehérjének keményrevert habját belevegyítjük és kivajazott tepsiben pirosra sütjük.

MAJORANNÁS METÉLT. Száraz tésztából készítsünk metéltet és főzzük ki. Vegyünk kétféle húst (ha nincs kettő, lehet egyféle is) vágjuk filomra, tegyünk egy lábasba zsírt, tegyünk bele húst, pároljuk egészen szét, hogy levét egészen elfőjje, tegyünk bele jócskán tejfölt és szitált majorannát, azután a metéltet beletesszük, megsózzuk, összekeverjük és addig hagyjuk a melegen, míg tálnai nem kell. Akkor kiborítjuk egy sálra és feladjuk. Igen jó tészta.

SZŐRMET
Szőrmemunkát **ROSENZWEIG**
elegánsat, tartósat, olcsón szűcs készít
Str. Moise N'coara 2.

BURGONYA ÉS TURÓ GOMBÓCKAK. Négy főtt burgonyát áttörünk, egy diónagyságu zsírt, egy egész tojást, kis sót és annyi lisztet veszünk hozzá, hogy a tészta nagyon kemény ne legyen. Ugyanezen tésztát lehet burgonya helyett áttört turóval készíteni. Diónagyságu gombócokat csinálunk belőle, s ha forr a víz, melybe egy kis só is tegyünk, kifőzzük, zsíron megpirított morzsával leöntjük. Aki szereti a zsírban sült tésztákat, ugyanezen tésztákat ujjnyi vastagon kinyújtva, kis alakokra vágjuk, tojásba márviva, zsírban kifőzzük.

Értesítés!

Mélyen tiszteit hölgyközönségünket értesítjük, hogy ruha- és kalap-szalonunkat Str. Cloșca 10. sz. alatt november elsején megnyitjuk.

Pártfogásukat kérjük:

HILGER VILMA és POLICSEK ANNY

Fővárosi kórházban működött a szélhámos külföldi ál-orvos

Bucurestiből jelentik: A törvényszék negyedik tagozatának Alevra—Panaitescu tanácsa most foglalkozott Schmiden Ernest büntügyével. A vádlott, mint az ellene lefolytatott vizsgálat során kiderült, régebben utlevél nélkül az országba érkezett és itt telepedett le. Előbb Erdélyben, majd a fővárosi „Iubirea de oameni” kórházban fejtett ki orvosi tevékenységet, anélkül azonban, hogy diplomája lenne. A külföldi származású ál-doktor többeket becsapott és mintegy háromszáz ezer leies kölcsönt vett fel. A törvényszék Schmidert hűncélért két évi börtönnel sújtotta.

Román nyelvtanfolyamok kereskedők részére

Az államnyelv ismerete egyre nélkülözhetetlenebb szükségletté válik mindenki, de különös módon a kereskedők számára. A kereskedői társadalom nap, mint nap érintkezésben van a román főgyasztó, vásárló közönséggel és ugyancsak szinte naponta érintkezik a hatóságokkal, amelyek elől ugyancsak szüksége van az államnyelv ismeretére.

Ezt a szükségletét ismerte fel néhány tekintélyes aradi kereskedő, amikor felkérték Appel Józsefet, az ismert román nyelv-pedagógust, hogy külön a kereskedők számára nyelvtanfolyamot szervezzen. Appel József ennek érdekében már meg is tette a szükséges lépéseket és a helyiség kérdésével kapcsolatban érintkezésbe lépett a „Dacia” kávéház tulajdonosaival. A kávéház ugyanis az a hely, ahol a kereskedők szabad idejükben találkoznak és ezért ez a helyiség látszott a legmegfelelőbbnek arra, hogy a kereskedőket a nyelvtanfolyam érdekében ott tömörítsék. A megbeszélések eredményeképpen a kávéház tulajdonosai a nyelvtanfolyamok céljából rendelkezésre bocsátják a „Dacia” különtermét és mindössze a világítás és a fűtés megtérítését kéri.

Appel József, ez a tehetséges, fiatal pedagógus, már eddig is szép sikerrel vezetett le nyelvtanfolyamokat és ezért a most meginduló tanfolyam iránt a kereskedők körében általános érdeklődés nyilvánul meg. (Appel József Máramarosszágon az „Astra” román kultúregyesület támogatása mellett rendezett nyelvtanfolyamot kitünő eredménnyel, jelenleg pedig a WIZO egyesület kurzusát vezeti.) Az új tanfolyamok megindulásánál figyelembe vették a kereskedők időbeosztását és korát és ezért este hét és kilenc óra között rendezik meg szórakoztató és családi jelleggel a tanfolyamokat hetenként kétszer.

Jelentkezni a tanfolyamokra az Aradi Közlöny kiadóhivatalában lehet.

CLARIDGE

PENSIO

BUDAPEST

IV., Becsi uca 5.
Telefon: 182-827.

Tökéletes kényelem.
Elsőrangú konyha.
(Diétás ételek), fürdő és tusszobák.

Luxushotel
kényelme.
Uri otthon melege.

Divatposta

ARA 1938. Fehér szatin menyasszonyi ruhát csináltasson esküvőjére. Ha nagyon divatosan akarja megcsináltatni, akkor krinolin-szerűen szabassa. A szoknya legyen roppant bő, huzott, sőt darázszerű huzások lehetnek a szoknyán, amelynek mindegyikében egy kis mirtuszkoszorú lehet. Hosszu szűk ujjakkal készítesse és ovális kivágással, amely egész picit lejön a vállára. Gyönyörű lesz és nyugodtan viselheti majd esküvő után is, ha kiveszi a mirtuszcokrokat belőle. Üdvözlét.

BABUS. Ha egyszerű és sima kötősmintát akar, akkor talán válassza az egy sima, egy fordított mintát, amely megfordítva ugyanigy: a sima fordított, a fordítottra sima jön. Nagyon szép és könnyű. A beküldött spriccelt zöld szín nagyon szép és szolid szín. Ezeknek a ruháknak csak egyféle fazonjuk van: simaszoknya, esetleg két zsebbel (de ezt inkább hagyja el) magas orosz nyakkal, zippzárral, szűk ujjakkal. Mellnél tehet egy kis zsebet rá. Üdvözlét.

BÁTORTALAN. Hosszu, fekete bársony szoknyájához nagyon szép volna egy arany, vagy ezüst lamé bluz, igaz, hogy ez drága egy kicsit. Most vannak gyönyörű (nem valódi francia) nyomott arany és ezüst anyagok, megtévesztésig hasonlítanak az eredetihez, esetleg abból is vásárolhat, rövid ujjal és visszaesős elejével csináltassa. Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz-körút 35., küldjék.

Szőrmék, bundák

szőrmemunkák készítését
a legújabb modellek szerint, olcsón

CLONDA SZŰCS KÉSZÍT
Bul. Reg. Maria 8. az udvarban

Heti étlap

HÉTFŐ: Ebéd: Galuskaleves, borjucomb, paraj, kitolójánk. Vacsora: Rántotta zöldpaprikával, uborka, naspolya.

KEDD: Ebéd: Rizsleves, paradicsomos csirke, palacsinta. Vacsora: Piritott máj, tört burgonya.

SZERDA: Ebéd: Borjuvelőleves, gombás rostélyos, saláta, rizsfelfújt. Vacsora: Sajtos macca, rom, szőlő.

SPORT KÖZLÖNY

Változatlan csapattal áll ki az AMTE és a Kinizsi a vasárnapi mérkőzésre

— Három óraker kezdődik a két csapat mérkőzése —

Sportkörökben régnemlátott nagy érdeklődés nyilvánul meg a vasárnapi AMTE—Kinizsi mérkőzés iránt, amelyen a két régi rivális csapat össze a bajnoki pontokért folytatott harc során. Az elmúlt vasárnap az AMTE a Juventus felett aratott értékes győzelmet, a Kinizsi pedig a Ripensiatól hódított el egy fontos bajnoki pontot és így mindkét csapat vezetősége elégedett az összetétellel. Tekintettel arra, hogy egyik helyen sincs sérült, mindkét csapat abban az összeállításban játszik, amelyekben multvasárnap szerepelt.

A két csapat összetétele így a következő lesz:

AMTE: Gerold—Sliva, Kovács—Szur-

gyi, Szabó, Szaniszló—Bermoser, Léb, Pernecki, Reinhart, Batrin.

Kinizsi: Iliés—Molnár, Röck—Wetzer III, Hoffmann, Schaff—Cucula, Losoncz II, Klimmek, Bajusz, Malita.

Tegnap érkezett meg Aradra a központ rendelkezése, amely szerint a vasárnapi A) ligás mérkőzéseket 3 óraker kell megkezdeni és ilyenformán az AMTE vezetősége is intézkedett, hogy a Kinizsi—AMTE mérkőzés 3 óraker kezdődjék.

A temesvári csapat vasárnap délelőtt érkezik meg Aradra és az együttest nagyszámú szurkolóhad kíséri el, hogy buzdítsa csapatát.

Háromnapos körmérkőzést rendeznek a fővárosban

Bucuresti. Megirtuk, hogy a legjobb fővárosi csapatok a Ripensia bekapcsolásával körmérkőzést terveznek az őszi idény végére. A terv szerint — amennyiben a december 4-ére kitűzött román—csehszlovák mérkőzés megtartása elé akadályok gördülnek — úgy a Venus, Juventus és a Rapid, valamint a Ripensia körmérkőzést játszanának pontra és gólarányra a fővárosban, amelyet december 3—4—6-án bonvolitanának le. Az érdekeltek már az időrendbeli beosztást is megcsinálták, amely a következő:

December 3: Rapid—Ripensia, Venus—Juventus.

December 4: Juventus—Ripensia, Venus—Rapid.

December 6: Rapid—Juventus, Venus—Ripensia.

Praszler kimaradt a Juventus csapatából és egyéb vidéki divíziós csapat-összeállítások

A vasárnapi divíziós mérkőzések iránt nemcsak Aradon, de a fővárosban és a többi mérkőzések színhelyein is nagy érdeklődés mutatkozik és a hét végére derültek ki a csapatokban eszközölt változtatások is. A Juventus vezetősége gyökeresen megváltoztatta Aradon vesztes csapatát, amelyből Praszler is, a válogatott összekötő, kimaradt. A Juventus így áll ki a Gloria ellen:

Sadovskí—Cotruta, Dragomirescu—Tanasescu, Klein, Bandrabura—Oana, Korony, Zainescu, Dunareanu, Naciú.

A Rapid csapata, amely Nagybányán vendégszerepel, a következő összeállításban veszi fel a harcot:

Negru—Wetzer, Lengher—Vintila, Rasinaru, Raffinszky—Auer, Moldoveanu, Barátky, Bogdan (Cuédan), Horotan.

Temesváron a Ripensia és a Sp. Studentesc mérkőznek és a két csapat összetétele a következő:

Ripensia: Schütz—Bürger, Chiroiu—Gál, Nagy, Deheleanu—Bindea, Beke, Marksteiner, Schwarz, Dobay.

Sp. Studentesc: Ghenea—Duce, Badulescu—Tache Dumitrescu, Dragan, Mitroiu—Schneider, Remus, Marinescu, Stefanescu, Gica Popescu.

A Sport és Kritika

Hétfőn a rendes időben a szokott gazdag tartalommal jelenik meg. Részletesen beszámol a nagy népszerűségnek örvendő sportlap a divízió valamennyi mérkőzéséről, ugyancsak a többi bel- és külföldi sporteseményekről is. Minden elárúsítóbhelyen kapható.

A kerületi bajnokság állása a vasárnapi forduló előtt

1. Mica	6	6	—	35	3	12
2. AAC	6	4	—	2	17	10
3. Astra	6	3	2	1	16	5
4. Crişana	7	3	2	2	16	18
5. Transilvania	6	3	1	2	11	10
6. ATE	6	3	1	2	13	15
7. Gajana	6	1	5	—	10	9
8. Tricolor	6	3	—	3	9	14
9. Titanus	6	2	2	2	10	15
10. Unirea	7	1	3	3	9	14
11. Olimpia	4	1	1	2	8	8
12. Hakoah	7	—	2	5	7	23
13. Egyetértés	7	—	1	6	6	23

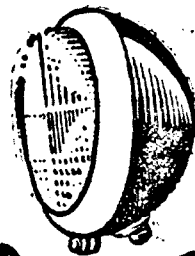
csar vagy kapaból!

Titkos, a Hungária válogatott szélsőcsatára csapatának legutóbbi mérkőzésén megsérült, Titkos lábát megvizsgálták és lehetséges, hogy operatív beavatkozásra lesz szükség. Titkos a Szolnok elleni mérkőzésen nem szerepelhet.

Állandóan növekedik a romániai játékosállomány. A román labdarúgó szövetség kimutatása szerint a játékosok állománya állandóan emelkedő irányzatot mutat. Tegnap igazolták le a legújabb labdarúgót és vele együtt az igazolt játékosok száma 46.300-ra emelkedett.

Temesvári tekezők Aradon

Vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel az AAC remek tekepályáin rendkívül érdekes mérkőzés kerül lebonyolításra: az AAC tekecsapata vendégül látja a temesvári CFR országoshírű, kitűnő tekecsapatát barátságos klubközi csapat verseny keretében. A versenyt tizenkéttagú csapatok részére rendezik meg és iránta tekező körökben nagy érdeklődés mutatkozik.

Bosch

SPECIÁLIS FÉNYSZORÓVAL

biztosan és gyorsan eszed autója éjjel, a legkényesebb országuton is és ködös, esős, vagy hófúvásos időben is.

BOSCH speciális fényszoró

erős, de nem vakító, oldalfényt is ad és kifogástalan formája minden tetsző vonalához nagyszerűen illik.

LEONIDA & Co. Bucuresti és fiákljai

Kapható az ország összes szaküzleteiben.

Kötelező sportolást vezetnek be a romániai egyetemeken

A beiratkozásnál sportágot kell választani az egyetemi hallgatónak

A hivatalos lapban az ifjuság nevelése szempontjából rendkívül fontos szabályzat jelent meg, amely kimondja az egyetemeken a kötelező sportolást. A szabályzat értelmében az egyetemre beiratkozó diáknak nyilatkoznia kell, hogy milyen sportágot választ és ezt kötelezően üznie kell.

Azt is előírja a szabályzat, hogy az egyetemeken sportkollégiumokat kell fejállítani, amelyeknek célja a labdarugás, a rugby, a birkózás és egyéb sportágak fejlesztése. Ezek a kollégiumok egymás között bajnokságot és versenveket bonvolitanak le.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás, —

VASÁRNAP, OKTÓBER 23.

Bucuresti. 8.30: Ritmikus torna, háztartási és gyógyászati tanácsok. Utána reggeli hangverseny gramofonlemezeken. Hírek. Majd a hangverseny folytatása. 9.55: Vallásos óra. I. Harangzó. II. Istentisztelet a patriarchatus templomból. III. Szentbeszéd. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 15.10: Stroe és Vasilache vidám előadása. 15.30: A falu órája keretében A. Lascarov Moldoveanu felolvasása. 15.45: Román népies zene. 16.15: Hasznos tudnivalók. 16.25: A Matache-zenekar játéka. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Gyógyászati aktuálítások. 19.17: Szórakoztató és tánczene. 19.30: Felolvasás. 19.58: Sporteredmények. 20: A tánczene folytatása. 20.15: D. Gusti egyetemi tanár előadása.

HETENKÉNTI TÁRSASUTAZÁS

PÁRISBA és ISTANBUL

Jimoliától Lei 6.100—12.400

Constanta-tói Lei 4.200—5.950

Felvilágosítással szolgál és beiratkozásokat eszközöl az

„EUROPA“

Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi vállalat
Aradon: „EUROPA“ Strada Regina Maria 10.

20.30: A PTT énekharang hangversenye. Vezényel: Gh. Niculescu. 21: A hétről. 21.15: Valentina Cretoiu-Tassian és Mircea Lazár opera és operetttrészeteket adnak elő, a rádió zenekarának kíséretével. A műsorban a következő szerzők művei: Bohociu (bemutató), Massenet, Mascagni, Lalo, Puccini, Thomas, Verdi. 22: Hírek. 22.10: A hangverseny folytatása. 22.45: Gramofonlemez. 23: Sporteredmények. 23.15: Táncczene.

Budapest I. 9.40: Hírek. 10: Görögkatolikus szentmise, a szentbeszédet Balogh Bálint esperesplébános mondja. 11: Róm. kath. istentisztelet, a szentbeszédet P. Reisz Elemér S. J. főiskolai tanár mondja. 12.15: Evangélikus istentisztelet. Prédikál Kemény Lajos esperes. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30: Operaházi Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Közben kb. 14.05: Hírek. 15: Hanglemez. 16: Ezüstkalászos gazdaavatás. (Lemezfelvétel.) 16.45: Bak László zongorázik, Albert Ferenc hegedül, zongorán kíséri Bak László. 17.30: Arany János: „Első lopás”. Elmondja Simonffy Margit. 18: Lecocq-művek. Előadja a rádió szalonzenekara. 18.35: A külföld humora: Páris. (Felolvasás.) 19: Szánthó Gyula magyar nótákat énekel, kíséri Pertis Pali és cigányzenekara. 20: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.25: Az 1. honvédegyezred zenekara. Közben 21: Sportközlemények. 21.20: A kanadai rádióvilághangverseny ismertetése. 21.30: A kanadai rádióvilághangversenynek a

közvetítése. „Zenei képek Kanadából.” 22.05: Hírek. 22.30: Közvetítés a Hungária-szállóból. 22.55: Időjárásjelentés. 23: Hanglemez. Közben 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0.10: Szalonötös. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 12.40: Kamarazenematiné. 16: Film- és amerikai dalok. (Hanglemezzel.) 17.30: A rádió szalonzenekara. 20.30: Mitosz és természet-tudomány. 21.10: Hírek. 21.35: Hanglemez. 22.50: Időjárásjelentés.

HÉTFŐ, OKTÓBER 24.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, háztartási és gyógyászati tanácsok. Utána hírek. Majd a hangverseny folytatása. 12: Kísérleti adás. Egyes zene gramofonlemezeken. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A rádiózenekar hangversenye. 15.25: Különléle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Aktualitások. 19.17: Szórakoztató zene gramofonlemezeken. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Lucchesi, Moya, Offenbach, Sattler, Joh. Strauss. 19.45: Dr. Leonida Popp egyetemi magántanár orvosi előadása. 20: A rádió szalonzenekara, Const. Bobescu vezényletével. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Suppé: Könnyű lovasság. Gluck: Gávott, Lindemann: Keleti varázslók. Mascagni: Parasztbecsület, Bellini: Norma.

Waldteufel: Keringő. 20.55: Felolvasás. 21.15: Könnyű zene gramofonlemezeken. 22: Sport. Hírek. 22.20: Ének-hangverseny. 22.45: Szórakoztató zene közvetítése a Coşna-étteremből. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemez. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Biedermeier-kori őszi hangulatok 11.45: A legrégibb Hanza-város. (Bréma.) (Felolvasás.) 13: Déli harangzó az Egyetemi templomból időjárásjelentés. 13.05: Pap Zoltánné Kovács Edit zongorázik. 13.35: Hírek. 13.50: Rostaházy Annie énekel, zongorakísérettel. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Cigányzenekar. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A rádió diák-felórája. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 18: Tokaji szüret. Közvetítés a tarcali állami borpincészetből. 18.45: A százesztendő Bizek. (Hanglemezekkel.) 19.45: Rác Elek cimbalmozik. 20: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.25: Beszkárt-zenekar. 21: Dalol a kalapács. Szimfonia. Utána kb. 22.20: Hírek, időjárásjelentés. 22.45: Csorba Gyula és cigányzenekara. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.40: Erényi Gusztáv németnyelvű előadása. (Felolvasás.) 24: Hírek angol és francia nyelven. 0.10: Hanglemez. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 18.15: Karlovszky Bertalan művésze. 19.45: Hanglemez. 20.30: Német nyelvoktatás. 21: Hírek. 21.25: Beszkárt-zenekar.

Őszi ruhákat, kabátokat fest, tisztít **Hospodár** Str. Eminescu 3. Str. Stroiescu 13.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

LEVELEZÉS

Jakab, sokszor üdvözöllek, urnódnak pedig sok szerelmes csókot küldök. 6573

HÁZASSÁG

Némi hozománnyal férhez mennék vidéki, szolid özvegyhez. Leveleket „Meleg otthon” jelzigére a kiadóba kérek. 6529

ALKALMAZÁST KERES

Intelligens, fiatal uriaszony, garancia-kepes, pénztárnoknői, felügyelői, vagy bizalmi elhelyezkedést keres. Megkereséseket „2000” jelzigére a kiadóba kérek. 6536

Jómegjelenésű, intelligens urinő, elmenne vidékre anyahelyettesnek vagy házvezetőnőnek. Címeiket kérem a kiadóba „Családiag” jelzigére leadni. 6568

Magyar-német gyors- és gépirónő román nyelvtudással állást keres. Leveleket „Perfekt” jelzigére a kiadóba kér. 6596

ALKALMAZÁST NYER

Perfekt román, francia kisasszony kerestetik hétéves fiúgyermek mellé. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6512

Házmester, ki sofőr, vagy autó karbantartásához ért, felvéteik nov. 1-re Dr. Müller Vendel László ügyvédnél, Piata Mihai Viteazul No. 13. 6486

Perfekt szobalányt azonnalra felveszek. Str. Ghiba Birta 18., Haralamb direktorné. 6516

Agilis rádióügynököket magas jutalékra keresek. Cim a kiadóban. 6586

Perfekt mindenés szakácsné kis családhoz jó fizetéssel felvétetik. Str. Popa Ioan Russu 3., házmesternél. 6593

ELLÁTÁS

Kitűnő házikoszt kapható uricsaládnál kihordásra és abonenseknek. Str. Braţianu 13. 6449

OKTATÁS

Művész művirágkészítést tanítok. Virágokat hozott anyagból is készítek. Cim a kiadóban. 6565

Heredikes liceumista ifjabb diákok tanítását vállalja. Cim a kiadóban. 6885

Szabász kurzus!

Női kosztum és kabát, berlini akadémiai szisztem szerint. Siker garantálva. Beiratkozás minden nap d. e. 9-12-ig és 3-5-ig

Meianovski. Str. Braţianu 13

ÜZLET

Fűszerüzlet Meţianu- és Barin-uca sarkán, volt Guttmann Samu-féle, eladó. Viznyiczai János.

30 év óta csak 3 tulajdonos kezében volt!

Fűszer-, csemegé és kávéüzlet

minden áron eladó

Liszka, P. Catedralei 1.

80 év óta fennálló konkurencianélküli fűszerüzlet eladó. Cim a kiadóban. 6594

Főtéri rentábilis divatárú üzlet családi okok miatt jutányos feltételek mellett azonnalra átadó. Cimeket a kiadóba kérek „Rentábilis” jelzigére. C 9 6515

LAKÁS

Négyszobás, parkettás, fürdőszobás, modern lakás november 1-re havi 1700 lei bérért kiadó. Calea Radnei 35., Assael-gyár. 6476

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén 1, esetleg 2 különbejáratu üres szoba. Cim a kiadóban. 6077

Modern kétszobás, fürdőszobás lakás parkirozott udvarban kiadó. Piata Impăratul Traian 2. 6478

Modern háromszobás lakás azonnalra kiadó a volt Földes-palotában I. emeleten. Értekezni: Str. Gh. Popa 9. fdszt. I. 6531

Három, vagy négyszobás, modern uccai lakás földszinten, november 1-re kiadó. Str. Consistorului 29. 6537

Garconlakás: egyszoba, fürdőszoba, előszoba nov. 1-re kiadó. Bul. Carol 65. földszint. 6541

Kétszobás, fürdőszobás lakás nov. 1-re kiadó. S r. Porumbariu 9. 6525

Négy uccai szobából álló magasföldszinti, teljesen modern lakás november elsejére kiadó. Str. I. G. Duca 19. kapubejárattal: Bul. Carol. 6550

Marospartii villában jól burgozott szoba fürdőszobahasználattal november 1-re kiadó. Malul Domaitzi No 2. „Hellas” mellett. 6557

Egyszobás, konyhás lakás kiadó. Str. Cuza Voda 52. Érdeklődni a házmesternél. 6558

Kiadó háromszobás parkettás (elő-, fürdő- és cselédszobás) lakás. Str. Muciu Scaevola 14. 6557

Kiadó november elsejére földszinti háromszobás összkomfortos uccai lakás. Str. Russu Strănu 3. 6578

Kétszobás lakás melléktulajdságokkal nov. 1-re kiadó. Str. Coşbuc 23. 6574

Kétszoba, előszoba, fürdőszobás garconlakás burgozva, esetleg anélkül nov. 1-re kiadó. Str. Greceanu 9. I. em. 6608

Belvárosi négyszobás, alapincézett, modern házamat elcserélném kisebbértékű külvárosi házzal. Cim a kiadóban: Ügy-nökök kizárva! 6507

Legkényesebb izlést kielégítő uccai burtozott szoba közvetlen fürdőszobával kiadó. Piata Avram Iancu 18. I. 6604

Kétszobás lakás üvegfoltyosóval kiadó. Str. Trib. Dobra 11. 6604

Ujonnan festett háromszoba, előszoba a központban olcsón november 1-re kiadó. Str. Smăgogei 6. I. em. 6603

Kiadó lakás: II. emeleten háromszobás, elő- és fürdőszobás, parkettás, uccai lakás. Cim: Hammer kerékpárüzlet, Piata Avram Iancu 5-6. 6466

Kétszobás, konyhás lakás a belvárosban kiadó. Bul. Reg. Ferdinand 31. 6581

Garsonlakások, elő- és fürdőszobával kiadók. Str. Gh. Lazar 25. (nváriszinház mellett). 6587

Kettő és ötszobás, erkélyes, modern lakások kiadók. Str. Eminescu 30. 6595

Háromszobás emeleti, összkomfortos lakás terrasszal kiadó novemberre. Str. I. Vulcan 15. 6599

Olcsón kiadó
II. emeleti 3 szobás modern lakás Str. Av. Gheorgescu 11-a. sz. alatt a Park mellett.

Belváros legértékesebb központján

nagy bérház 2, 3 és 5 szobás lakások, fürdőszoba, 10%-os jövedelem, nagyobb bankkölcsönrel 2 millió. Ugyanott új ház több 2, 3 szobás összkomfortos lakással 200 ezer jövedelemmel 2 millió 300 ezer. Belváros értékes főntvonalin emeletes jó ház, 6 lakás, fürdőszobák 1 millió 100 ezer. Villamos állomás közelében emeletes masszív ház 10 lakással és üzletekkel, részben fürdőszoba 1 millió 50 ezer. Főposta közelében bérház telekértéken alul 450 ezer. Színház közelében emeletes ház 5 bérlemény, fürdőszoba 875 ezer. Ugyanott emeletes ház, teljesen jókarban, több összkomfortos lakással 1 millió 300 ezer. Piac táján új uriház 4 szobás parkettás lakás, eszlingeni redőnyök, fürdőszoba, 1x2 szobás lakás, kert, gazdasági udvar 390 ezer. Belváros legértékesebb uccájában 4 lakásos ház, fürdőszobával, 500 négyszögletes gyümölcsösrel 600 ezer. Uránia mozi közelében nagy bérház 10 bérlemény, üzletek, 60 ezer jövedelem, 550 ezer, Uj urli villa belvárosban 5 szobás összkomf hallos lakás, nagy suterin autogarázs, virágos udvar 800 ezer. Földes-palota táján 6 lakásos teljesen jókarban levő ház, parketta, fürdőszoba 1 millió 100 ezer. Két placot összekötő forgalmas uccában üzletes, jókarban levő bérház 10%-os jövedelemmel 1 millió 200 ezer. Sarokbérház piacnál 48 ezer jövedelemmel, 340 ezer. Ugyanott emeletes ház 3 lakás, shone 320 ezer. Volt Bohus-palota közelében uriház 3 lakás, parketta, fürdőszoba 620 ezer lei. Fenti házakon kívül bér-, magán- és üzletházak nagy választékban eladók.

H a á s z
Ingatlanforgalmi Irodája Arap Str. Eminescu 20-22. Alap. 1918 Telefon 22-24.

J. KREBSZ Őszi-téli ruhákat, kabátokat legszébben, fest, mos, vegyileg tisztít. — Tel.: Bul. Reg. Ferd. 51. — Főközp. el: Str. Eminescu. 1

Színház közelében

emeletes ház 12 lakással, műhelyekkel, natalinas udvarral, 170 ezer lei évi jövedelemmel 1,700,000 leiert. Piac tér mellett szilárd emeletes ház üzletekkel, nagy raktárhelyiséggel, 3 szobás összkomfortos lakással, 10%-os bérjövdelemmel 950 ezer leiert. Vilanezyedben új emeletes villa 1x3 és 1x2 szobás összkomfortos és 1 szoba, konyhás lakással 950 ezer leiert. Belváros szélén modern sarokház 2 üzlethelyiséggel, 3x2 szobás, parkettás, fürdőszobás és 2x1 szoba, konyhás lakással, 10%-os bérjövdelemmel 680 ezer leiert. Fehér Kereszt közelében magasföldszintes ház 1x4, 1x2 szobás, fürdőszobás, 1x3, 2x2 és 1x1 szoba, konyhás lakással, 10%-os bérjövdelemmel 1,100,000 leiert. Közkórház közelében szilárd magasföldszintes ház 4 szobás, fürdőszobás és 3x1 szoba, konyhás lakással 520 ezer leiert. Sarokház 3 szobás, parkettás, fürdőszobás, 1x3 és 1x2 szobás, fürdőszobás és 1 garzon-lakással, 63 ezer lei évi jövedelemmel, 600 ezer leiert. Piac tér közelében emeletes ház 2 üzlettel, 2x3, 1x2 és 1x1 szoba, konyhás — részben fürdőszobás — lakással, 66 ezer lei évi jövedelemmel, 680 ezer leiert. Calca Szanatórium magasföldszintes új ház 2 szobás, fürdőszobás lakással, zárt folyosóval, iroda és műhelyhelyiséggel 360 ezer leiert, amelyből 100 ezer lei 4% kamattal törleszhető. Katolikus gimnázium közelében kifogástalan állapotban levő magasföldszintes ház 3 szobás, elő- és fürdőszobás lakással, esslingeni rejlönyökkel és pincével 320 ezer leiert. Tisztviselőtelepen új házak 1—3 szobás lakással 160 ezer leiertől 400 ezer leigit. — Aradi harában 65 kat. holdas birtok 5 szobás kastéllyal, gazdasági épületekkel kat. holdanként 40 ezer leiert, eladó.

LŐRINCZ
Ingatlaniroda
Arad, Str. Eminescu 8. sz.

VÉTEL-ELADÁS

Rádiók, kerékpárok 125 lei heti részletfizetésre kapható gyári árrakattal. Str. Ilarie Chendi 9., udvari raktárban. 6466

Szép szalagarnitúra elköltözés miatt olcsón eladó. Cim a kiadóban. 6471

Jókarban levő használt portable írógépet megvételre keresek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 6482

Eladók: 4 hengeres olajmag-zuzó, darabok 36 colos, 65 cm. és 42 cm. kövekkel. Sztrerek, Mácsa, Aradmegye. 6500

Különböző butorok, komplett ebédlő, háló jutányos áron eladó. Str. Eminescu 16., kapu alatt balra. 6445

Egy női perzsabunda olcsón eladó és ugyanott egy szép ikusz. Bul. Carol 68. 6360

Szőrmebundák: sál, fekete csikó, perzsa láb, mormata, pézsmá olcsón eladók. Comissio biz. üzlet, Dacia-kávéház mellett. 6561

Fekete csikóbunda kifogástalan jó állapotban eladó. Megtekinthető Samt szlicsnél. Földes-palota. 6571

ELADÓK
Agypárna, tüllasztalterítők, filc-applikációs tüllterítők, nippalaválók, diványpárnák és egyéb kézimunkák
FEKETE
Strada Coşbuc 84 sz.

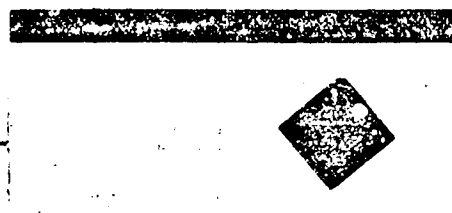
Édes must kapható Messzer borpince. Str. Eminescu 44. 6570

Eladó klozetcsésze, shonecsüvek, üstház, börd, csatorna, konyhaasztal. Ugyanott fürdőkád kerestetik. Str. R. Velicu 3-a. 6567

Modern slaidivány 1600, Recamie 2900, 2 bőr karosfotel 1800, furnirhetőes hálszoba 3500 leiert eladó ADLER-nél. Str. Bratianu 2-4. 6611

Falburkolat fából, előszoba, irodába alkalmas. kapható. Megtekinthető: Földes gyógyszerár, Arad.

DELCO LIGHT

LEGUJABB AMERIKAI SZABADALOM

Házi villamosáram-fejlesztő telepek benzin meghajtással. Lakóházak, vidéki kastélyok, tanyák, bányák, gyárak és ipari üzemek részére.

SAJÁT HAJTÓERŐ, SAJÁT ÁRAMFEJLESZTŐ

Szakértelem nélküli, könnyű kezelés, minimális üzemeltetés. — Ar mte lesztő telepek 6 Volttól 110 Voltig, 200 Wattól 6000 Watt teljesítményig. Kivánatra díjtalan bemutatás üzemben. Telefon: 19 90 sz. Táviratcim: Kalmán Arad

Darálmalom, jól jövedelmező, betegség miatt eladó. Cim a kiadóban. 6605

Eladó egy új dió kombinált, komplett szoba, Cim a kiadóban. 6602

Eladó egy komplett dió kombinált, szoba. Megtekinthető: Piata Imparatu Traian 1., földszint, balra. 6601

Egy darab nagy esztergapad, 4000 mm csucstáv, egy darab nagy turógép, 1 darab 3.8 HP 3 fázisu villanymotor 2400 fordulát, 5 mtr. hosszú transzmisszió 42 mm vastag 4 golyóscsapágygal, 1 vasöntödei formázógép, nagyobb, 1 kisebb kutoló kemence, 2 1/2 vagon formázóhomok, 1 darab 2 tonnás Flaschenzug eladó. Str. Cap. Ignat 50. 6582

Boroshordók eladók. Cim: Str. Fabricel No. 39. 6583

Jókarban levő Underwood-írógép és íróasztal eladó. Str. Take Ionescu 1. 6584

Dióhálok, ebédlők,
kombináltszekrény, íróasztalok, csillárok, üstölt tölgy uriszoba, antik nálo, biedermaier ülogarnitúra, fiókos soroztair, antik szekrények és vitrinek nagy választékban.
Zálogkölcsonöket
ösvétünk. Előleges adunk, zálogcédlőjüket olcsón ossza bíjuk.
TEMPO bizományi üzlet,
Fcsver El z-palota.

KÜLÖNFÉLÉK

Privátkölcsonót félmillióig keresek elsőhelyi betáblázásra, emeletes ingatlanomra. Cim a kiadóban. 6600

Gyárak és kereskedők figyelmébe! A „Mecano” íémpari-üzem, Arad, Straça Brumárel 20. alatt finom fémpari cikkek gyártására van különlegesen berendezve. Ajánkozik finom gépalkatrészek készítésére és javítására, speciális eszterga- és gépmunkákra, finom kidolgozást kívánó prés munkákra, komplikáltabb és legfinomabb tömegcikkek gyártására, nehezebb szerzőmök készítésére, fémmnyomási munkálatokra, valamint mindezen szakmába vágó ipari és kereskedelmi cikkek előállítására és galvanizálására.

Ismertetést és ajánlatot küld a kizárólagos képviselőt:
KÁLMÁN R. T., ARAD

Nagyon jutányos áron
vállalok a legújabb helyemmarisnyákon is **szemifelszedést**
KATZ Biv. R. gele Ferdina d 12 (oldalban)

Haláleset
elutazás, költözködéskor, kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ocskavasot, padlástolmit, — Vásáro ok lakásban a padlason heverő bármilyenmu felesleges nemi, simonot stb. Vajekre is megyek. Cimeket lakásokra, levelezőlap- vagy személyes hívásra hazhoz jövek. Ujdu-uca 6.
Steiner Sándor.
Telefon 28-15. Telefon 28-19.

INGATLAN
Bérházak
600—1,200,000 leig, magánház a gyermekkorháznál 550,000 lei, tisztviselőtelepen 300,000. Földek, elkek eladó. ELEMÉR-iroda Str. Bratianu 5.

Emeletes új villa

2x3 szobás összkomfortos lakásokkal, házimesterlakással 620,000 lei. Avram Iancu-térhez közel 1x2 fürdőszobás és több kisebb lakású alapincézett ház, 61200 lei hozammal, 420,000 leiert. Keramitos uccában 2 szoba-konyhás ház vízvezeték és cserépkályhával majdnem telekárban 100,000 leiert.

BOROSS ügynökségnél
Arad, Str. Brattant 21.

Aradon Dr. Romul Velicu-uccában 28. szám alatt szép ház olcsón eladó. Érdeklődni a házban. 6559

Eladó két sarokház üzlethelyiségnek, vagy gazdálkodásra alkalmas. Érdeklődni Varga-féle vendéglőben. Buzsák. 6538

Eladó Rovin-on (Aradm.) közel a piac-hoz a 86. sz. ház fűszer- és korcsma-helyiséggel. Cim: Jurcan Aurel, Rovine. 6566

HATSCHER

Ingatlanforgalmi iroda
Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott) előnyös ajánlatok!

A Corsóra vezető uccában emeletes bérház, modern komfortos lakások, 210 ezer hozam, 2,500 ezer. — Új farsadalombiztosítóhoz közel jótéri sarokbérház, 320 öl beépíthető telek, 265 ezer hozam, 2,200 ezer. — Villanegyed legszébb helyén emeletes új bérvilla 3 középnagy modern luxus-lakás, portáslakás, pince, 1,600 ezer. Fehér Kereszthez közel alapincézett üzletes bérház 10% hozam, 1,200 ezer. — Murespart emeletes luxus-villa, több lakással alakítható 2 komfortos nagy lakás, nagy park 1,200 ezer. — Körül emeletes új sarokbérház, 4 modern 2-szobás, hallos, összkomfortos lakás, balkonok, parkett, passagó, cseléd-sz., beépíthető front, portáslakás, igen kedvező fiz. felt. 1,150 ezer. — Eminescu-u. mellett emeletes nagy fronton épült bérház 3 fürdőszobás és 2 kis lakással, nagy pince és kert, jó hozam 900 ezer. — Új Iparosúthoz közel emeletes bérház, 85 ezer hozammal, 750 ezer. — Színházhoz közel magasföldszintes 2x3 szobás összkomfortos (elő-fürdő-cseléd-sz. parkett) 700 ezer. — Urániahoz közel emeletes masszív átjáróház 1x4, 1x3, 1x2 sz. telj. lakás, fürdőszobák, pince, 180 öl kert, kedv. fiz. felt. 620 ezer. — Ref. templomhoz közel alapincézett 2x2, 4x1 sz. telj. lakás, 400 öl kert 580 ezer. — Gloria-pályához közel fúton új 3-szobás modern villa, elő-fürdő-cseléd-sz., nagy terrasz, souteraln házn. lak., külön kis bérlemény, parketta, esslg. rollók, terméskő facade, kert 500 ezer. — Belvárosi régi sarokbérház 3x2 sz. előszobás lakás, elválasztható 240 öl saroktelek 475 ezer. — Városházához közel magasföldsz. alapincézett 3 sz. fürdőszobás 2x2 sz. telj. lakás 420 ezer. — Körül mellett magasföldsztes 3-szobás, fürdőszobás, 3x1 sz. telj. lakás, pince, esslg. rollók 400 ezer. — Közkórházhoz közel magasföldsztes 1x2, 2x1 sz. lakás, 220 öl kert 380 ezer. — Szerbpalotához közel sarokbérház 3, 2 és 1 szobás (részben fürdőszobás) lakásokkal, köznyűvek, 46 ezer hozam, 375 ezer. — Catedral térhez közel üzletes sarokház, 5 teljes lakás, 36 ezer hozam, 330 ezer. — Ugyanott fúton 5 lakásos, összközművekkel 310 ezer. — Új magasföldsztes 2x2 sz. telj. lakás, esslg. rollók, 200 öl kert, felével átvehető, 305 ezer. — II. kerületi újl. sarokház 42 hozam, 290 ezer. — Közel a belvároshoz sarokbérház 2 üzlet s 3 lakás, jó hozam, 260 ezer. — Pernyával üzletház, 2x2, 3x1 sz. telj. lakás, pince, fél hold gyümölcsös, 30 ezer hozam, 250 ezer. — Fúton új magasföldsztes 2. szobás, elő-fürdő-szobahelyiség, esslg. rollók, pince, kert, alkalmi árban. — Szemláriúthoz közel magasföldsztes 5 bérleményes, nagy kerttel, vízvez. a ház előtt, 21 ezer hozam, 200 ezer. — Gyermekkorházhoz közel 3 lakásos erős ház, 400 öl gyümölcsös, gazd. épületek 165 ezer. — Külváros kedvelt helyén új 3-szobás magánház nagy kerttel 150 ezer. — 6. Autobuszvonal megállónál 2 lakásos téglacserép épület, 300 öl ló termé gyümölcsös, ávehető 20 ezer bankie herrel együtt 135 ezer. — Felkek belvárosban is. — Földek. — Szőlők

Legújabb jelentéseink:

Nagyszabásu ünnepekkel fejezik be a királyi hadgyakorlatokat

Mihai nagyvajda vadászatra utazott. — Vasárnap nagy csapat-szemle lesz Tecuciban

Galati. (Rador.) Ófelsége a király jelenlétében ma reggel megkezdődött a tegnap este lefújt királyi hadgyakorlat bírálat. Az érdekes vitán résztvesz a nagyvezérkar teljes vezetősége és a szembenálló ellenfelek két parancsnoka. A bírálati anyag megvitatása délig húzódott, délután a Dunán az őszi hadgyakorlaton résztvett tengeri és folyamhajózási hajóegységek vonultak fel. A felvonulás Ófelsége a király, a hadgyakorlaton megjelent miniszterek, tábornokok, katonai attasék jelenlétében folyt le. A vendégek a Kogalniceanu monitorról nézték végig a parádét, amely után Ófelsége a király öt monitort avat fel és az első szeget verj be a galati hajógyárban készülő új

tengeralattjáróba. Este hét órakor Ófelsége a király azoknak az előkelőségeknek a társaságában, akik a hadgyakorlaton résztvettek Tecuciba utazott, ahol vasárnap reggel az őszi hadgyakorlatok nagy felvonulással fejeződnek be. A felvonuláson résztvesznek mindazok a csapatok, amelyek a hadgyakorlaton közre működtek. Utána az Uralkodó jelenlétében közeled lesz, amelyre 500 személy kapott meghívót.

Mihai nagyvajda, aki a királygyakorlatokon részt vett, Galatiból a Duna deltájánál levő Filipoiu csatornánál levő vadászterületre utazott. Ma este a nagyvajda Brailán keresztül visszatért Galatiba.

Elküldte ajánlatát Budapestre a cseh-szlovák kormány

Csökkentik a csehországi politikai pártok létszámát. Sidor derülátó

Prága. Rador. A csehszlovák kormány, mely állandó ülésézt tart, három elsőrendű kérdés megoldásával foglalkozik. A magyar határ kijelölése a cseh belpolitika egyszerűsítése és az államfő választásával kapcsolatosan az alkotmány módosítása. Ami az első kérdést illeti, a minisztertanács a tárgyalások újrafelvételére vonatkozólag előzetes tervet dolgozott ki, amelyet elküldött a magyar kormánynak és most esedékes rá a válasz. Vizsgálat tárgyát képezi a politikai pártok számának csökkentése. Bizottságot

küldtek ki az új alkotmány kidolgozására, de az új államfő személyének kijelölésére vonatkozólag még nem történt semmi intézkedés.

Sidor, a szlovák néppárt elnöke Varsóból visszatért Pozsonyba és nyilatkozott a sajtónak. Kijelentette, hogy meglehetősen tölti el a Beck ezredessel folytatott tanácskozásának eredménye. Hozzáüzte, hogy véleménye szerint Lengyelország ezután nem fog ellenséges magatartást tanúsítani a szlovákokkal szemben az új magyar határ megállapítása tekintetében.

Betiltották a nemzetvédelmi cikkek külföldi exportját

Felülvizsgálják a minisztériumok titkos „rendelkezési alapjait.” Új kormányintézkedések

Bucurestiből jelentik: Constantinescu nemzetgazdasági miniszter ma szentesítés végett Ófelsége elé terjesztette azt a törvényjavaslatot, amellyel nemzetvédelmi bizonyos cikkek exportját újabb rendelkezésig betiltották. Ezek a cikkek a következők: juh, bárány és kos bőr szőrmével, a caracali szőrmét kivéve. Nyers és cserzett bőr, nagy állatok kikészített bőre, cipőtalp, orvosi mentőszekrények, hez használt bőrök, bőrből készült ruhák és lábbelik, gyapjuból készült szőttek, len és kender, valamint jutafonalak, valamint jutából készült vásznak és zsákok. Hasonlóképpen betiltották a nyers gyapott bármilyen formában való kivitelét, továbbá a vatta, a gyapot fonál, a gyapot cérna, továbbá a gyapotból készült szőttek és harisnyák exportját. A régi törvényt hatályon kívül helyezték.

Itt írjuk meg, hogy a miniszterelnökség körrendeletet intézett valamennyi minisztériumhoz, amelyben felvilágosítást kért a birtokukban lévő

rendelkezési alapról, amelyek, mint ismeretese, nincsenek alávetve a számviteli törvénynek. A miniszterelnök a pénzügyminiszterrel együtt elhatározta, hogy ezeket az alapokat a minisztériumok kötelesek nyomban a Nemzeti Bankhoz befizetni. Az ezekből az alapokból történendő kifizetések, csakis a pénzügyminiszter jóváhagyásával eszközölhetők. A minisztériumok egyébként erre vonatkozó felvilágosításait sürgősen kötelesek a miniszterelnökséghez eljuttatni.

Hasonlóképpen rendelkezés történt, hogy valamennyi köztisztviselő kimutatást terjesszen be vagyonáról, valamint arról, hogy azt hogyan szerezte.

A nemzetgazdasági miniszter törvénytervezetet készített a börze törvény módosítására. Az új rendelkezés értelmében a hivatalos közvetítők a jövőben egyetemi végzettséggel kell bírjanak.

November 16-án életbelép az angol-olasz egyezmény

Nagybritannia is elismeri az olasz császárságot

Huszonöt éves megnemtámadási egyezményt ajánl Hitler Angliának és Franciaországnak

London. A Daily Express arról ad hírt, hogy Anglia és Olaszország között teljes a megegyezés a spanyolországi kérdések elintézésé tekintetében. Rómában ennek az egyezménynek olyan messzemenő horderőt tulajdonítanak, mint a müncheni egyezménynek. Az egyezmény főbb pont-

jairól a jap diplomáciai tudósítója a következő értesüléseket szerezte:

VI. György angol király legközelebbi parlamenti trónbeszédének elhangzása után az angol kormány forma szerint bejelenti az egyezmény hatálybalépését.

Mussolini olasz miniszterelnök ezt forma szerint tudomásul veszi és ugyanekkor megismétli azt a többbizben tett kijelentését, hogy Olaszországnak nincsenek területi igényei sem Spanyolországban, sem pedig a Baleari szigeteken.

Anglia forma szerint elismeri az olasz birodalmat.

Ezek a lépések még november 16-ika előtt megtörténnek. Mussolini különben határozott ígéretet tett, hogy elszállíttatja Spanyolországból és Majorca szigetéről az összes olasz repülőgépeket, felszereléseket és hadianyagokat, valamint a még esetleg ott található olasz önkénteseket is.

Párisból jelentik: A francia főváros sajtója szerint a francia-német kapcsolatok terén újabb enyhülés jelei kezdenek mutatkozni. Hír szerint a két szomszédos nagyhatalom a közeljövőben közös nyilatkozatot írnak alá, amely teljesen hasonló lesz a müncheni tárgyalások után létrejött angol-német nyilatkozathoz, amelyet tudvalevőleg a müncheni megegyezés után Chamberlain és Hitler írtak alá. A lapok úgy tudják, hogy Hitler birodalmi vezér Francois Poncet volt berlini francia nagykövettel annak bucsulátogatása során erről a kérdéstről tanácskozott. A lapok megállapítják, hogy úgy francia, mint német részről egyaránt megnyilvánul a megegyezés óhaja. A Figaro úgy tudja, hogy a német kormány legközelebb üzenetet intéz Londnnak és Párisnak és ebben huszonöt évre szóló támadást kizáró egyezményt ajánl fel. Az erre vonatkozó tárgyalások megindítása előtt azonban Hitler bizonyos kérdéseket tisztázni kíván a három nagyhatalom között.

Belehalt lova harapásába a német autóklub elnöke

München. Pénteken tragikus körülmények között meghalt báró Eglefstein Günther, a német autóklub Európaszerte híres elnöke. A báró kitünő lovas volt és három nappal ezelőtt az istállójában megharapta egyik lova. Ettől vérmérgezést kapott és orvosai nem tudtak rajta segíteni.

Akasztottak Magyarországon

Budapest. A legfelsőbb honvédtörvényszék katonai kémkedés miatt kötél általi halálra ítélte Vida István elbocsájtott vasuti munkást, Lörök Tibor Máv munkást és Lörök Béla asztalosot. Mindhármuk előtt pénteken este hirdették ki a legfelsőbb bíróság döntését és szombaton reggel végrehajtották rajtuk a halálos ítéleteket.

Svájc is fegyverkezik!

Bernből jelentik: A radikális párt, amely Svájc legerősebb politikai csoportja, határozati javaslatot fogadott el, amelynek értelmében kéri a szövetségi tanácsot, hogy tegyen meg minden intézkedést a Svájc védelmi haderejének megerősítésére.

Vizsgálat indul az üvegkartell áremelésének ügyében

Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium a következő közleményt bocsájotta ki: A legfelsőbb kartell-tanács ülésén tárgyalás alá vették az üvegkartell áremelési határozatát és elhatározták, hogy a szükséges vizsgálatot megindítják.

Stalin eltűnt?

Róma. A Messengeronak jelentik a finn-orosz határról, hogy Stalint állítólag meggyilkolták. Stalin ugyanis nyomtalanul eltűnt a Kremlből és senki sem tudja, hogy mi lett vele. A Kremlben a legnagyobb titokban tartják a történeteket, mert általános lázadástól tartanak.

Hírek a cseh és francia szovjelegyezmények felbontásáról

Páris. Hír szerint a cseh-szovjet szerződés felmondása után állítólag a francia külügy minisztérium is felmondta a francia-szovjet szerződést. Ezzel szemben Prágából jelenti a Havas ügynökség, hogy egyes körökben hirtérjedt, hogy Csehszlovákia a közeljövőben felmondja a Szovjettel kötött szerződését. Illetékes helyről közlik, hogy ezek az értesülések valótlanok.